

Velja po pošti:
Za celo leto naprej . . . K 26.—
za en mesec . . . „ 2.—20
za Nemčijo celoletno . . . „ 26.—
za ostalo inozemstvo . . . „ 35.—
V Ljubljani na dom:
Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . „ 2.—
V upravi prejemam mesečno . . . 1.70
Sobotna izdaja:
za celo leto . . . „ 7.—
za Nemčijo celoletno . . . „ 9.—
za ostalo inozemstvo . . . „ 12.—

SLOVENECEC

Inserati:
Enostolpna pettivrsta (72 mm):
za enkrat . . . po 18 v
za dvakrat . . . „ 15 „
za trikrat . . . „ 13 „
za večkrat primeren popust.
Poročna oznanila, zahvale, osmrtnice itd.:
enostolpna pettivrsta po 23 vin.
Poslano:
enostolpna pettivrsta po 40 vin.
Izhaja vsak dan, izvenomli ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vozni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne branilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 8 strani.

Tržaško vprašanje.

Tržaško vprašanje je postalo danes eno najvažnejših vprašanj. Avstrijska vlada, ki navadno zelo pozno kaj uvidi, je začela njegov pomen tudi že vpoštevati. Okoli Trsta se osredotočujejo najrazličnejše težnje. Paul de Lagarde je leta 1853. o Trstu pisal: »Če vsi Lah skupaj na nas navale, tega pristanišča ne smejo nikdar v roke dobiti.« To je vsenemško stališče, katerega je tudi Bismark dal izraza v besedah: »Kdor se dotakne Trsta, zadene na konec nemškega meča.« Za Nemčijo kot imperialistično državo je velikanske važnosti, če dobi kdaj Trst v svoje roke, ker bi ji odprl najhitrejšo pot v sredozemsko morje in jo spremenil v prvo velesilo v Evropi za Rusijo. Na drugi strani je Trst od prvega dne, ko se je porodila misel zedinjene Italije, cilj in želja vseh Lahov, da bi potem Adria postala »mare nostrum«, kakor poje Gabriele d'Annunzio. Toda že nemški filozof Edvard Hartmann se je leta 1885. izrazil, da bi Trst znal postati jugoslovanski.

V resnici! Trst izgublja naravnim putem svoj laški značaj in postaja privlačno središče avstrijskih Jugoslovancev. Zato se Nemci in Lah danes v prvi vrsti boje tega, da se Trst polagoma tako asimilira svojemu zaledju, da bi postalo to mesto integralen del slovensko-hrvatske skupine, ki si jo Slovenci in Hrvati zamišljamo kot državno-pravno celoto v okviru habsburške monarhije. To bi bil smrtni udarec proti obstoju Avstrije naperjenemu nemškemu in laškemu imperializmu. Lahe pa tudi silno jezi, da avstrijska vlada nekako uvideva, da je za državo najbolj prav, če laških iredentovskih aspiracij ne podpira, kakor je to očitvidno delala pod Rinaldinijem. Saj Slovenci in Hrvati dobro vemo, da moremo v Trstu kaj pomeniti edino, če ostane avstrijski emporij. Interesi habsburške države in Slovencev se v Trstu res najbolj spajajo.

Zato taka žalost in tak srd po Italiji. Zato je razumljivo, če prirejajo te dni laški dijaki po vseh mestih v kraljestvu manifestacije. To, da sta pri majniškem obhodu v Trstu dva Laha lahko ranjena, je vendarle sama preteža. Saj so Lah kot tipični junaki noža že neshetno Slovencev v Trstu ranili in so 1. majnika tega leta Slovence sami provocirali. Ampak Lahe je zbo-

dlo, da so Slovenci v prvič v tako impozantnem številu in samozavestno v tržaškem mestu kot na svojih tleh nastopili! Lah čuti, da bo konec sanjam njegovega latinskega imperializma, če se Slovenec v Trstu utrdi kot predstraža Avstrije in Jugoslovanstva obenem! Zato piše Garibaldijev sin v »Morning-post«, da je trozveza del časa nemogoča in da Lah tega ne more prenašati ter med vrstami namiguje, da bo morala vojska odločiti, ali bo Lah ali Avstrijec gospodar levega Trsta.

Avstrijska vlada pa naj bo pametna in pusti Lahe rojiti, kakor se jim ljubi. Če se v Primorju da Slovanom vsa možnost, da se razvijejo do svoje polne moči — vsaj tvorijo v njem ogromno večino —, bo Lah zastoj kričal. Naj le pride k nam, če kaj hoče; dobil bo odgovor!-

Dr. J. K.: O naši stranki.

Liberalci ni izbirčen v sredstvih proti nam. Razprava o jezikovnem pravu v političnem listu mu ponuja ugodno priliko, da plane kvišku in začne po svoji znani navadi udrihati po nas in po naši stranki. Kadar gre za narodnostno in jezikovno reč, ima liberalci vedno to taktiko, da šteje sebe za edinega, ki to razume, in ki v tem oziru brani pravico. Izdajalci, nemškutarji, narodni Efialti, se kar sujejo iz njegovega političnega čebelnjaka na dan. Tega ne moremo izpremeniti in zato računamo s tem. Pametnim ljudem pa vendar kaže povedati, da ima naša Vseslovenska Ljudska Stranka trdna in stalna načela v narodnostnem in jezikovnem vprašanju, ki imajo to prednost, da so jasna in da se dosledno, kolikor sploh dopuščajo dane razmere, izvršujejo. Zato se nam zdi primerno, da ob uvodu v svojo razpravo to reč pribijemo.

Dne 6. maja 1897 se je pričela v državni zbornici razprava o predlogu nemških liberalcev in nacionalcev, naj se proti Badenijevi vladi dvigne obtožba, češ, da je s svojimi naredbami prestopila zakon. Te navedbe, ki bomo o njih še govorili, dovoljujejo Čehom v omejenem obsegu tudi notranji uradni jezik.

V boju proti tem naredbam je poslanec dr. Hohenburger, sedanjí justični minister, naravnost izjavil, da se alpski Nemci boje, da ne bi vlada tudi za Štajersko in Kranjsko izdala enakih naredb. Posl. Wolf je imenoval ob ti priliki slovanske narode

globoko manjvredne narodnosti. Takrat je dr. Šusteršič v imenu svojega kluba podal to-le izjavo:

»Mi smo trdno prepričani, da se z izpodbijanimi naredbami ne samo ni žalil zakon, nego da je vlada s tem, da jih je izdala, izvršila svojo ustavno dolžnost. Prvi in najvažnejši zakon je temeljni zakon, katerega osnovni del je člen 19. o splošnih državljanskih pravicah in vlada ima zapriseženo dolžnost temu členu preskrbeti praktično veljavo v vseh kraljestvih in deželah naše domovine. Zato pozdravljamo te navedbe z zadoščenjem in pozivljemo vlado, naj pogumno, energično in krepko vztraja na svojem potu in naj zlasti določi imenovanega členu 19. praktično uveljavi tudi v tistih kraljestvih in deželah, ki v njih prebivajo Slovenci in Hrvatje; s tem zahtevamo popolno in enako narodno pravo za vse narode svoje domovine.«

Načela te oficijelne izjave, ki je tolikrat izražena v programu in raznih oklicih naše stranke, v državnozbornih in deželnozbornih predlogih in govorih naših poslancev, so znana vsem našim narodnim nasprotnikom in zavoljo njih napadajo našo stranko in njene poslance dan za dnem. Da se še niso uveljavila, ni naša krivda, in se zavoljo tega, ker nas liberalci brez sramu in strahu pred sumničenjem in lažjo napadajo, tudi ne bodo niti eno minuto prej. Če bi bilo mogoče, bi tako napadanje samo oslabilo in ovrolo smotreno delovanje naših zastopnikov.

Vsi dobro vemo, da graško nadso-dišče pod sedanjim predsednikom uporablja vsako priliko, da nam Slovincem po svoji razlagi sedaj veljavnih določb priloži eno za drugo; vemo tudi, da justični minister pri svojih imenovanjih, kjer le more, podpira Nemce proti našim. Trditi pa, da je to krivda naše politike, je krivično in popolnoma, v cellem obsegu neresnično. Takih nasilnih extratour, ki jih dikтира nervozna strast in ž njo združen strah, ne moremo zbrati tistemu, kateri ima moč v rokah. Moremo pa, in to se dela na celi črti premišljeno in dosledno, pripravljati čas, ko bodo nemogoče.

Kaj pa pomenja oživilna čilost koroških Nemcev in nemškutarjev, če ne to, da se boje za svoje privilegirano stališče? Ali bi pisali alpski Nemci toliko proti nam, ko bi bila le pičica liberalnih očitkov resnična? Ali bi sklicevali po-

svete in in protestne shode in se pridušali na njih? Solit se pojte!

Prav zadnje dni so prinesli listi poročilo o shodu, ki ga je imel poslanec Lodgeman v zagrizeno nemškem mestu Warnsdorfu. Rekel je: »Dozdaj so mase sodile, da je kaos nemška zahteva. Rešitev nemško-českega vprašanja je nemogoča kot vprašanje ene dežele. Zgrabití je treba temeljna načela Avstrije, ki je njihovo bistvo, da smo država osmih narodov in da ne more biti uprava taka, kakor na Francoskem, Angleškem ali Laškem. Državi moramo dati drugo temeljno ustavo, ki naj daje vsem narodom njihovo avtonomijo.«

Med tistimi, kateri so to vedno trdili in dosledno zahtevali, in ki so pomagali, da zdaj že tudi nacionalni Nemci izpregledavajo in to priznavajo, so bili v prvi vrsti zastopniki naše stranke. Taktiko, kako in kdaj naj se to dela, pa moramo prepustiti njim samim. Kdor ni sam v boju, in kdor ne nosi odgovornosti, je ne določati, pa tudi v posamnih slučajih presoјati ne more. Pot se odpira in zaupanje do naših poslancev je pri vseh pametnih ljudeh, ki umejo soditi javne pojave, ravno v narodnem oziru dan za dnem trdnjše.

ČRNOGORSKI NAČRTI.

Friedrich Wallisch objavlja v Reichs-posti vsebino svojega razgovora z enim najmerodajnejših črnogorskih državnikov, katerega imena sicer ne pove, a ga naziva z eksclencio. Med drugim je črnogorski državni izvajal: Skader postane še gotovo črnogorski. Srbska domovina je na jugu. Vrh Taraboša je zdaj črnogorski. (Z vrha Taraboša Črnogorci lahko v eni uri razstrele Skader.) Izjavil je, da upa na to, da bo zasledoval novi albanski vladar balkansko politiko roko v roki s Črnogoro in s Srbijo. Avstrija bi bila lahko naše simpatije dobila, a radi nje smo morali Skader zapustiti. Glede na Avstrijo je rekel črnogorski državnik, da bo vsaj v 15 letih razdeljena. Rusija in jugoslovanske države bodo v petih letih za vojsko pripravljene. Srbska armada bo štela 500.000 mož. Črnagora uvede dveletno aktivno službo v pehoti in triletno pri artiljeriji. Edina možnost, da Avstrija obstane, je, da se v državi ustanovi še tretja slovanska država, in sicer v okviru monarhije. Večina Srbo-Hrvatov že zdaj biva v Av-

LISTEK.

Josip Vandot:
Razor.
Slika iz davnih dni.
(Dalje.)

Lasje so se ježili Borutu, ko je slišal črne naklepe. Krčevito so mu stiskali prsti ostro bodalce, in hotel je že skočiti s skale, da zasadi svoje orožje brezbožnežema naravnost v prsa. A čutil se je preslabega nasproti tema dvema orjakoma. Kaj, če zasadi enemu ostro bodalce v srce! Zagradi ga drugi in ga zdrobi s svojimi železnimi rokami. A kdo bo branil potem ubogo mater, ki je sama, sama doma? Kdo jo bo branil, ako pogine njen sin, njen Borut?

Ko sta izginila razbojnika, je vstal Borut na skali. Oči so mu žarele v divjem ognju, in stisnil je pest. Zažugal je za hrustoma, pa je zamrmral: »Čakajta, brezbožneža brezpravna! Ne umorita mi staršev in tudi hiše mi ne zažgeta. Še živi Borut, ki zna čuvati svoje drage . . .«

Tako je izpregovoril Borut. Potem pa je zagrabil ustrejenega zajca in je dirjal skozi goščavo. Ves zasoplen je

prišel domov. Skrbno ga je gledala mati in ga je izpraševala: »Kaj ti je, Borut? Oj, sinko, kaj se ti je dogodilo?«

Borut se je vsedel na klop in še vedno ni mogel izpregovoriti. Razburjen je gledal krog sebe in se je oddihoval naglo. Naposled pa se mu je razvezal jezik. »Oj, mati, nesreča prihaja,« je izpregovoril. »Nesreča prihaja nad našo hišo.«

Prestrašila se je mati Božena. »Kaj praviš, sinko? Kaj govoriš?«

In tedaj je povedal Borut vse, kar je slišal v črnem lesu. Mati je sklenila roki in se je stresla na vsem telesu. »Pa zdaj grozi nama kaj takega? Zdaj, ko sva sama in ni očeta doma? Smiluj se, sinji bogovi, smiluj se naju nedolžnih!« — In Božena je pokleknila; prosoče je dvignila svoji roki proti nebu; a glava se ji je naslonila na prsi, in v očeh so ji zalesketale solze.

Borut je gledal mater in ni izpregovoril. V srcu ga je bolelo, ko je videl materin strah in obup. A naenkrat mu je vstal v srcu pogum. Ni se čutil več otroka, slabega nasproti divjima razbojnikoma. Samo to je mislil, da mora braniti svojo mater pred vsako nezdodo, pa najsi prelije vso srčno kri. Naenkrat je začutil v sebi toliko moči, da bi se postavil vsemu svetu po robu.

Skočil je s klopi. Z obema rokama je dvignil mater s tal.

»Ne jokaj, mati,« je izpregovoril z mirnim, samozavestnim glasom. »Ne boj se razbojnikov! Glej, še živi Borut, in Borut te bo branil, pa četudi prihrumsto sovražnikov. Ne boj se! Saj imam še ostre in kaljene puščice, in ničesar žalega se ti ne zgodi. Ne boj se, mati!«

Mati mu je pogledala v oči, iz katerih je odseval tako neustrašen pogum, da se je morala pomiriti. Skoro sram jo je bilo, da se pokazala tako boječo. Vstala je in se mu je nasmehljala. »Prav praviš, Borut,« je dejala z navidez mirnim glasom. »Ničesar se nama ne more zgoditi, ker veva, da nama preti nevarnost. Zato se pa lahko čuvava. Bogovi pa nama bodo pomagali.«

Borut se je zamislil. Nazadnje pa je dvignil glavo. »Veš, mati, kaj storiš? Za prvi slučaj izkopljeva pred hišo jame in jih pokrijeva z dračjem in svežo travo. Tja se lahko ujameta lopova. Obenem pa napraviva pred hišo grmado iz dračja, da jo lahko zažgeva ob vsaki priliki in iz skrivališča streljava na razbojnike. Kaj praviš k temu, mati?«

Pameten in moder se je zdel materi ta svet. Zato sta vzela vsak svojo rovnico, pa sta šla kopat globoke jame.

Delo je šlo hitro izpod rok, ker zemlja je bila mehka in je sestajala večinoma iz drobnega siviš in jeglence. Štiri jame sta izkopala. Nato sta prinesla iz goščave suhega dračja. Preko jam sta položila drobnih šib, povrh sta pa nametala dračja in sveže trave, da se ni poznalo niti za pičico, da so tam globoke jame. Kdor bi stopil tja gori, bi se hipoma pogreznil in ne rešil bi se tako kmalu iz globoke jame. Ko je bilo vse to gotovo, sta napravila še na trati pred hišo visoko grmado iz drobnega, suhega dračja.

Pač sta se nadejala, da se vrne mogoče proti noči oče. Mračilo se je že, a njega ni bilo od nikoder. In tedaj sta spoznala, da se bodeča morala braniti sama. Mračilo se je vedno bolj. Zvezda za zvezdo se je prižigala na jasnem nebu. Lahen, hladen poletni vetrec je pošumeval med zelenim listjem, da je šepetalo tiho in skrivnostno. Razločno in prijetno se je čulo šumenje gorskega potoka, ki je pljuskal ob belo kamenje. Prišla je temna noč.

Mati je ukresala na lévi ogenj. Zagrnila je vse odprtine z debelimi kožami, da bi se ne videla od zunaj svetloba v hiši. Kraj léve pa je pristonila dolg drog, na katerega koncu je bila privezana tanka trska. Tako je naročil Borut. Rada bi bila čula zunaj. Toda

striji. Če bi trozveza v vojski, ki jo pripravljata Francija in Slovanstvo, zmagala, doživljal bi Avstrija še sanje o Solunu in združbi pod svojim žezlom vse Jugoslovane. (Če bi ravno Nemčija in Italija, naši zaveznici, ne bili proti temu!) Tretje možnosti ni. Končno je črnogorski državnik še rekel, da lahko Srbija zgradi vojno brodogradilnico, ki bo plula pod črnogorsko zastavo.

Volitve na Francoskem.

V nedeljo se bodo vršile na Francoskem ožje volitve za državni zbor in se bo ob tej priliki končno pokazalo, kaka bo nadaljna politika Francije. Stranke, ki so se 26. aprila borile še na podlagi lastnih programov, so sklenile za ožje volitve s sorodnimi strankami kompromise. Tako se n. pr. govori o kompromisu med radikalci in združenimi socialnimi demokrati. Ta kompromis pa doslej ni postal perfektni niti v Parizu, niti v drugih večjih departementih. Mnogi socialni demokrati vidijo v kompromisu z radikalci precejšnje težkoče, zlasti ker so nasprotniki volilne reforme, ki jo žele socialni demokrati. V nekaterih departementih se je vsekakor sklenil kompromis med obema strankama. Zanimiva pa je gotovo vest »Matina«, ki pa jo je treba sprejeti z veliko rezervno in previdnostjo, da so namreč v nekaterih volilnih okrajih katoličani in socialni demokrati sklenili kompromis. V Beziersu je menda škof pozval katoličane, naj pri ožjih volitvah glasujejo za socialnega demokrata Bartheja in ne za radikalca, a župnik v Bise je odkrito delal razpoloženje za socialnega demokrata Kanperre Morela. Te vesti se mora sprejeti le z največjo previdnostjo. Vsekakor bodo cerkvene avtoritete poznale svojo dolžnost glede ožjih volitev boljše kot pa pariski listi »Matinove« vrste. Na celi stvari je vsekakor res to, da je skoro nemogoče, da bi kak katoličan glasoval za kakega radikalnega Combista, čegar celotni program obstoja edino v »antiklerikalizmu« in v sovraštvu proti cerkvi in duhovščini. Nasproti temu pa je možnost kompromisa z onimi socialnimi demokrati, ki eventualno izjavijo, da ne bodo nastopali proti cerkvi znatno ugodnejša in zato tudi ni izključeno, da bi v posameznih volilnih okrajih ne došlo do takih kompromisov. To dejstvo pa se mora smatrati kot posledica splošnega razpoloženja katoliškega ljudstva in ne morebitnega priporočila katoliških škofov, ki v takih vprašanjih nastopajo gotovo z največjo rezervno. Da niso radikalci že pri glavnih volitvah doživeli poraz in da bodo morebiti tudi pri ožjih volitvah dobili dovolj močno zaslombo za prihodnjo dobo, je kriv samo zastareli volilni red, ki daje vladnim strankam zlasti v provincah prevelik vpliv. Z zmago že davno zahtevane volilne reforme bo radikalna stranka na Francoskem izgubila svoj vpliv. Sicer pa nočemo nič prerokovati.

Bankerol portugalske vlade.

Portugalska vlada stoji pred pomembnimi in morebiti odločilnimi preobrat. Ministrski predsednik dr. Machado je »pravim republikancem« pre-

Borut jo je prosil toliko časa, da je odšla v hišo. Lažje bo čuval sam tam zunaj, je dejal, in mati ga je ubogala. Naslonjen na debel hloč je čepel Borut zunaj. Zavil se je v debelo kožo črnega ovna, pa je strmel nepremično v goščavo. Prsti so mu oklepali trdni lok, in strahu ni bilo v njegovem srcu. Vedno bolj so se gostile zvezde na nebu. Vetrce je ponehal in samo gorski potok je še šumel enakomerno sredi tihe noči. Tuintam je šinil mračnik mimo dečka, a deček ga ni zapazil. Kajti oči so mu gledale nepremično v grmovje. Tiho je čepel tam in se še geniti ni upal.

Naenkrat je zalajal nekje višoko v gori lisjak. Sova se je oglasila z zategnjenim glasom in je zletela, glasno prhutajoč s perutnicami mimo njega. Tuintam se je čulo zamolklo momljanje doli s hriba, ki je prešlo nenadoma v neke čudne glasove, kakor bi mlaskal nekdo z jezikom. Borut je poznal dobro te glasove. Vedel je, da je to medved, ki je zasledil zdaj gnezdo divjih čebel in se masti zdaj s sladkim satovjem, ne meneč se za pikanje razsrijenih živali.

Toda nenadoma so zazveneli skozi noč ostrí, presunljivi glasovi. Borut se je zdrznil. »Kaj je to?« je pomislil, a ni izgubil poguma. »Morda je to volkodlak?« Še dvakrat ali trikrat se je oglašal tisti presunljivi glas in je odmeval zlokobno po zagorski dolini. Potem pa je utihnil hipoma.

(Dalie.)

malo »energičen« in se mora umakniti zopet takemu političnemu pustolovcu, kakršni je bil n. pr. prejšnji ministrski predsednik Costa. Ker je Machado izjemoma dovolil z ozirom na prošnje neke ugledne rodbine, da se sme vrniti neki njen umirajoč član, jezuitski duhovnik, na Portugalsko, bo moral odložiti predsedstvo. Mogoče bo že v tekočih dneh postavljeno na čelo nesrečni državi novo karbonarsko predsedstvo.

Liberalna nemška »Kölnische Zeitung« piše 24. aprila o razmerah na Portugalskem pod naslovom »Monarhistično gibanje na Portugalskem« (dopis iz Lizbone), da je republika dogospodarila in da se sedaj bivši vneti zagovorniki republikanske državne oblike obračajo od strahovlade sedanjih mogočnjakov ter se odkrito izrekajo za monarhijo. Neprestano preganjanje, intoluranca in vohunstvo je v deželi vzrnilo gnulobo, kot pravi navedeni list.

»Ako se neprestano opaža,« piše omenjeni list, »kako se kaka vladna oblika samo z vohunstvom in podlim ovaduvstvom vzdržuje, se mora upravičeno dvomiti, ali je res ta vladna oblika ona, kakršno jo želi večina prebivalstva. Dejstvo je, da pridobiva monarhistična stvar od dne do dne več pristašev, medtem ko se vrste republikanecem znatno redčijo. Od pomembnih oseb, ki so se v zadnjih treh letih odtegnili republikanski politiki, naj omenjamo le Sampaija, Basikija Telles, Buero Junquera, znani pesnik in dose-danji poslanik v Bernu, ki se celo močno nagiba k monarhiji, odkar je pred nekaj meseci prosil za odpust iz službe, in ki noče ničesar več slišati o državnih službah. Jose Relvas, finančni ministrski točasnne vlade in prejšnji poslanik v Madridu, je odstopil in noče imeti s politiko ničesar več opraviti. Egas Monis se je tudi odpovedal političnemu sodelovanju in je pripravljen, prestopiti k monarhistični stranki. Dr. Gunha a Costa, duhoviti odvetnik in žurnalista, ki je bil v svojih dijaških letih eden najbolj vnetih republikanskih agitatorjev, ki pa je moral v oktobru zaradi krive obdolžitve bežati iz dežele, je po svojem povratku javno priznal svoj prestop k monarhiji. V nekem razgovoru o tozadevnih vzrokih je izjavil: Slejkoprej smatram republiko za idealnejšo državno obliko kot monarhijo. Jaz pa sem predvsem Portugalac. In danes moram spoznati, da vodi republika, kakršna je bila narejena tukaj, do propada. Samo monarhija bo v stanju, že zaradi svojih dinastičnih odnošajev zagotoviti popolnost naše kolonijske države. Z lepimi besedami se pač more slepiti svet za kratek čas, potem pa pride stremženje, ki bo imelo v naši deželi grozne posledice.

Da to stremženje zelo napreduje, kažejo najboljše nekatere številke. — »Mundo«, ki je najstarejši in najpomembnejši republikanski list, je izhajal v letih 1910. do 1911. v kakih 50.000 izvodih. Monarhistični list »Dia« je izhajal v istem času v kakih 6000 izvodih in miguelistični »Nacao« v 1000 izvodih pri dvakratnem tedenskem izhajanju. Danes pa se tiska »Mundo« v 8000 do 9000 izvodih, »Dia« v 30.000 in »Nacao« v 14.000 izvodih vsak dan. Ostali republikanski listi »A Lucta« in »A Republika« pa pokrijejo pri svojem natisu 5000 do 7000 izvodov komaj obratne stroške. Povzdignil pa se je nasprotno socialistični list »O Socialista« (ki se kaka dva meseca imenuje »A Vanguarda«) tekom dveh let od 700 do 5000 naročnikov. Te številke govore bolj jasno kot pa neprestana zagotavljanja od strani republikancev, da je vsa dežela prepojena z republikanskim duhom. »Ako bodo nove volitve, ki se bodo vršile v tekočem letu, v resnici svobodne in ako bodo šli monarhisti na volišča,« piše liberalna »Kölnische Zeitung«, potem znajo doživeti republikanski mogočnjaki velika razočaranja.

Vsa znamenja kažejo, da se počasi, a gotovo bliža konec portugalske republike, toda posledice te republike bodo občutili potomci kot neizbrisljiv madež »svobodomiselnih framazonske kulture«.

NOVA ČEŠKO - NEMŠKA POGAJANJA.

Dr. Sylvester je včeraj konferiral s Stürgkhom, kako uvesti nova pogajanja med Čehi in Nemci. Glavno težavo tvori okolnost, kako naj bi se pogajanja tudi veleposestvo udeleževalo. Dr. Sylvester bo tozadevno ustmeno in pismeno posredoval pri nemških in čeških politikih, Stürgkh je pa izjavil, da ga bo podpiral. Pod predsedstvom dr. Schreinerja se je posvetoval nekdanji odbor dvanajstoroce nemško-češke zveze. Razven dr. Bachmanna so bili vsi

zastopniki strank za nova pogajanja, le dr. Bachmann je izjavil, da mora o tem še sklepati vodstvo nemške napredne stranke v Pragi. Nemci so za to, da se naj pogajanja na Dunaju vrše.

JEZIKOVNO VPRAŠANJE GLEDE NA SOCIALNO ZAVAROVANJE.

Pododsek socialno - zavarovalnega odseka je odobril Buzekov kompromisni predlog glede na občevalni jezik s strankami pri zavarovalnih zavodih, ki naj se ravna po predpisih za državne, politične in policijske oblasti tam, kjer stranke stanujejo. Člani načelstev govorijo v sejah lahko v svojem jeziku, če je v deželi običajen.

PROTI SVOBODOMISELSTVU NA TIROLSKEM.

Danes, 5. majnika, bodo zadnje ožje volitve za tirolski deželni zbor. Za ožje volitve je sklenilo vodstvo združenih krščanskih strank kompromis s socialnimi demokrati. Socialnodemokratsko in krščansko časopisje je objavilo oklic, ki poziva, da naj se stranki pri ožjih volitvah podpirata.

SPOR V KOŠUTOVI STRANKI.

Franc Košut umira. Člani njegove stranke se pa že zdaj prepirajo za dedščino, kdo da bo stranki načeljeval. Radikalci se zavzemajo za grofa Mihaela Karolyja, Košut sam pa je pisal debrecinskemu županu, da želi, da bi po njegovi smrti stranko vodil grof Apponyi. Ni izključeno, da se stranka razcepi v Karolyjevo in v Apponyjevo skupino.

NEMŠKA ARMADA PRIPRAVLJENA.

V seji nemškega državnega zbora je izjavil vojni minister Falkenhayn, da so vsled novih brambnih predlog uvrstili 60.000 mož in 21.000 konj več v armado. Kljub temu razpolaga armada še z 38.000 možmi, ki so za vojno službo popolnoma sposobni, a jih niso še v armado uvrstili. Gradile in izpopolnjevale so se trdnjave. Dne 6. oktobra se je cesarju poročalo, da so vsi oddelki za vojsko popolnoma pripravljeni.

BOJI V EPIRU.

Grški četaši so, kakor poroča Albanska korespondenca, napadli glavni kraj okraja Kolonije, Erseko, in zasedli večji del okraja. Veliko vasi so oplenili in zažgali. Proti vstašem koraka večja sila, ki ji poveljuje neki inozemski častnik. — Dopisnik »Timesa« poroča iz Drača, da so boji med Epiroti in Albanci opet z veliko silo izbruhnili. Albansko orožništvo prodira proti Argyrokastru. Pri Erseki so se bili krvavi boji. Položaj se je zelo poslabšal. Pogajanja med albansko vlado in Epiroti so zopet prekinili.

ŽELEZNIČARSKA STAVKA V ITALIJI.

je kot znano preložena. Vodilni krogi so namreč sklenili, da postane vprašanje železničarske stavke zopet aktualno, ako vlada do meseca novembra ne najde sredstev in pota, da bi ustregla zahtevam železničarjev. V zadnjih dneh pa je izdal kralj Viktor Emanuel odlok, ki odreja sklicanje posebne komisije, ki se naj posvetuje o železničarskih personalnih vprašanjih ter pripravi razna izboljšanja v položaju železničarjev. Komisija bo obstojala iz 21 članov, med katerimi bodo 4 zastopniki železničarjev. Med temi štirimi železničarskimi zastopniki je tudi eden kot zastopnik katoliške organizacije, ki stopi na ta način prvič v uradni stik, kajti vlada se je doslej vedno izrekla proti konfesionalnim organizacijam. Pričakujejo od te komisije, da bo odstranila nevarnost generalne stavke v novembru.

VIHARNA SEJA RUSKE DUME.

S 140 proti 76 glasovom je duma odklonila socialnodemokratski predlog, da naj o proračunu razpravlja šele, ko se vzakoni postava o govorniški svobodi. Ko je ministrski predsednik hotel utemeljevati proračun, je začela skrajna levica ropotati. Predsednik predlagal, naj duma izključi od 15 sej osem socialnih demokratov in članov delavske skupine, kar obvelja. Ker izključeni poslanec Čenkeli noče zapustiti zbornice, je predsednik moral sejo prekiniti.

ZEDINJENE DRŽAVE IN MEHIKA.

Vstaški vodja Zapata je objavil oklic, ki napoveduje, da nameravajo južni vstaši napasti mesto Mehiko in obsoditi na smrt Huerto in generala Blanqueta. V Veracruzu je 5. t. m. ameriški general Funston izkrcal topove, ker je izvedel, da vozijo mehikanski vojaki topove proti Veracruzu. Amerikanski vojni minister Garrison je pripravil sedem artiljerijskih polkov, ki odrinejo v Veracruz, ker namerava general Maasz z 12.000 možmi mesto napasti. V Veracruzu so na ukaz Funstona zaprli neko Mehikanko, ki je ob bo-

jih v Veracruzu ustrelila 8 ameriških vojakov.

VSTAJA ZAMORCEV OB KONGU.

Iz Bruslja se poroča: Vstaja zamorcev ob Kongu se vedno bolj širi. Vstaši gospodarijo v deželi. Uradniki beže, veliko so jih zamorci vjeli in jih trpinčili do smrti. Vstaši rušijo brzojavne in telefonske zveze in zažigajo postajna poslopja.

RUMUNSKI PARLAMENT RAZPUŠČEN.

Rumunski parlament je razpuščen. Nove volitve se prično 31. majnika. Nova zbornica bo sklicana 18. junija.

Dnevne novice.

+ Naša eksistenca je že hujskarija? Pod naslovom »Wieder eine Hetze« priobčuje glasilo kranjskih Nemcev besno notico, v kateri napada novomeški krajni šolski svet, češ, da je sklenil naj imajo šolski otroci ob priliki otvoritve belokranjske železnice v rokah belo-modro-rdeče zastave in da se ob novi progri razvija agitacija, naj bo vse okrašeno z »mogočnimi zastavami v vseslovanskih barvah«. Ta izbruh glasila kranjskih Nemcev je živo spričevalo drzne nesramnosti v našo deželo privandranih elementov, ki se obnašajo, kakor da so oni gospodarji naše dežele. Ti Nemci se v naši deželi ob vsaki priliki poslužujejo protiavtstrijske črno-rdeče-zlate zastave, mi bi pa na svojih tleh se ne smeli posluževati niti belo-modro-rdečih deželnih barv? Ali naj naši otroci pozdravljajo zastopnike avstrijske vlade in kranjske dežele s frankfurtaricami? Tej nemški prepotenci je »wieder eine Hetze« že samo dejstvo, da eksistiramo in da hočemo ostati Slovenci. Merodajni naši somišljeniki pa naj le skrbijo, da bo ob priliki otvoritve belokranjske železnice se kar najbolj pokazal narodni značaj naše lepe Bele krajine! Nemec naj se pa navadi misliti, da smo tukaj mi doma in da Kranjska vendarle še ni kak »Hereroland« ali pa Kamerun.

+ Belokranjsko razstavo nameravajo prirediti ob priliki otvoritve belokranjske železnice v Črnomlju. Predsednik pripravljalnega odbora je odlični poznavatelj Bele krajine č. g. župnik Šašelj.

+ Kako grdo se Nemci o Avstriji izražajo. Tekom zadnjega časa smo navedli že cel kup nemških političnih člankov, knjig in brošur, ki predlagajo, naj se Avstrija razdeli, da bodo Hohencolernci pobasali avstrijske dedne dežele do Trsta. S tem se tudi naši nemški nacionalci popolnoma strinjajo, kar je odkril v Ljubljani rojeni dr. Pavel Samassa v »Daheim« dne 11. januarja 1913, kjer piše, da je za nemštvo silno važno, da se dežele od Drave do Trsta pomenčijo. Toda v nemški literaturi je vse polno napadov na Avstrijo. Tako piše znani mnogočitatani Hans Heinz Ewers v svoji knjigi »Die Besessenen« na strani 156. v samogovoru nekega nemškega starca: »Wir müssen Holland haben, wenn wir leben wollen, Holland und seine Sundainseln. Das muß sein, es geht nicht anders; wir krepieren, wenn's nicht gemacht wird. Dann natürlich die Adria! Österreich ist ein ausgerechneter Blödsinn, eine Afferei, die jede anständige Landkarte blamiert. Uns gehören seine deutschen Länder, und da wir uns nicht die Türe vor der Nase zumachen lassen können, müssen wir auch die slavischen Brocken haben, die uns das Mittelmeer versperren, Krain und Istrien. »Hol' mich der Teuffel,« schreit er, »ich weiß, daß wir da Läuse in den Pelz bekommen! Aber besser ein Pelz mit Läusen, als totfrieren — ohne Pelz!« — In pozneje si omenjeni stavec, ki to govori, umišlja, da se pelje »unter schwarz - weiß - roter Flagge vom deutschen Triest zum deutschen Batavia«. — Slovensko predstavljeno, se ta nesposobnost, ki ni konfiscirana, da si je knjiga v prvi izdaji že nekaj let v avstrijskem knjigotrštvu in se tudi v Ljubljani dobi, glasi: »Mi moramo imeti Holandijo, če hočemo živeti in njeneundske otoke. To mora biti, drugače ne gre; mi crknemo, če se to ne naredi. Potem seveda Adrijo! Avstrija je oslarija (sledi še grši izraz), ki blamira vsako pošteno karto. Nam pripadajo njene nemške dežele, in ker si ne moremo pustiti zapreti vrat pred nosom, moramo imeti tudi slovanske drobtine, ki nam zapirajo Sredozemsko morje, Kranjsko in Istro. Vrag me vzemi! Jaz vem, da dobimo s tem uši v svoj kožuh. Toda boljši kožuh z ušmi kakor zmrzniti — brez kožuha!« Take nesramne reči se pišejo tudi po nemških leposlovnih knjigah o Avstriji in njenih narodih, in

to berejo seveda tudi naši Nemci ter se tega duha navzamejo, če se jim ga je sploh še treba. Kar jih seveda nič ne ovira, da se ne bi obenem kazali kot navdušeni črno - rumeni patrioti! Po slovanskih knjigah stikajo vsak prasek, če najdejo kaj, kar se jim ne zdi korektno. Ampak takih grdobij o Avstriji kakor v tej nemški knjigi, ne boš našel v nobeni slovanski knjigi!

+ Zveza Orlov in Kranjska Podzveza vabita k seji, ki bo v četrtek dne 7. majnika točno ob 6. uri zvečer v posvetovalnici K. T. D.

+ Kako delajo koroška sodišča z namil Nek mali posestnik s Kranjskega je prišel po zaslužku v Breže na Koroško. Radi svojega posestva je prišel v položaj, da je rabil legalizovan podpis po sodišču v slovenščini. Ko gre torej s to željo k sodišču v Breže, so mu tamošnji gospodje na izjavo, da ne znajo slovenščine, legalizovali podpis v nemščini. Posestnik, ki se je poprej hotel izogniti potovalnim stroškom, bo vendar moral še vrh sodniških stroškov trpeti še stroške za pot, ker se mu legalizovanje ni priznalo. Breže so gotovo bolj obljubene s Slovenci, kot n. pr. kranjski Tržič z Nemci, a se tam nahaja uradništvo, ki po svoji izjavi pripozna, da ne zna slovensko.

+ Slovenski Straži so darovali: Anton Rabuza, c. kr. gimn. profesor, Celje, 2 K; Anton Kante, Prosek, 5 K 25 vin.; A. Pipan, župnik v pok., St. Vid pri Zatičini 10 K; Josip Vodošek, župnik, Sv. Bolfenk v Slov. Goricah, mesto venca na grob pokoj. botru dr. I. Mlakarju, 10 K; Karl Orasch, Nagelče, 1 K; Helena Hafner, Škofja Loka, 3 K; Županstvo St. Vid pri Vipavi, 20 K; Anton Rudolph, Ljubljana, 1 K; Friderik Repolusk, župnik, St. Vid nad Valdekom, 2 K; Anton Lovšin, župnik v pok., Radomlje, 10 K; dr. Ivo Česnik, Gorica, iz poravnave dr. Breclj proti Primorec, 50 K; dr. Matija Lavrenčič, Podgrad, 2 K; Prihovska duhovščina v spomin preblag. stol. dekana dr. Iv. Mlakarja, 5 K; Jakob Dernač, Artiče pri Brežicah, 1 K 25 vin.; Jožef Kukačka, župnik, Ukve, 1 K; Mihael Cenčič, Gorica, 1 K; Gašper Wuttern, Kozlog, 1 K; Fran Epišek, Razbor, 1 K. — Naj se z vsakim dnem množi slovenska požrtovalnost.

+ Likvidacijski odbor »Glavne posojilnice« nam piše: Dasi smo že parkrat pojasnili javnosti, kdo je vzrok poloma »Glavne posojilnice«, in čeprav je to na nedvomen način pokazala sodna obravnava, se še vedno najdejo ljudje, ki hočejo trositi v tem pogledu neresnične vesti in begati javnost. Tako si je drznil včeraj v »Poslanem« v »Slovenskem Narodu« znani Tomaž Pavšler iz Kranja ponoviti staro laž, da je »Slovenska ljudska stranka« pognala »Glavno posojilnico« v konkurz in pristaviti k temu še fantastično trditve, da se je s tem nameravalo tudi gospoda Tomaža Pavšlerja prisiliti k napovedi konkurza. Mi ne bomo vnovič zavračali trditve g. Pavšlerja, javnost ima o njih itak svojo sodbo; poudarjamo pa posebej, na naslov tega gospoda, da so v prvi vrsti povzročili konkurz »Glavne posojilnice« dotičniki, ki so pri »Glavni posojilnici« jemali lahkomišelnost na pesode stotisočake, ne da bi za to nudili kako primerno jamstvo. Ravno gospodu Pavšlerju izposojeni milijon je povzročil, da je polom »Glavne posojilnice« zavzel tiste strahovite posledice, ki jih danes na svoji koži čutijo nesrečni člani »Glavne posojilnice« in njihove nedolžne družine. Končno bi svetovali g. Tomo Pavšlerju, naj rajš s primerno visoko vsoto pomaga pri poravnavi, kakor pa da od ovira celo akcijo s tem, da vlačí zadevo »Glavne posojilnice« na politično polje ter odbija merodajne faktorje tiste stranke, ki edina more pomagati pri rešitvi članov »Glavne posojilnice«.

+ Novi šolski naredbi na Ogrskem. Namesto slaboglasne Apponyjeve šolske naredbe je sedanji ogrski naučni minister Bela pl. Jankovich izdal naredbo, glasom katere je sedaj dovoljeno, da se v vseh ljudskih in meščanskih šolah ter učiteljskih verouk vrši v materinem jeziku učencev. Učni jezik ima pravico določiti cerkvena oblast. To je prvi korak grofe Tisze, ki naj pokaže narodnostim njegovo dobro voljo za sporazum. Seveda je v naredbi posebej prekrbljeno za mažarske manjšine z določbo, da se mora jo mažarski otroci brezpogojno povsod v materinščini poučevati v krščanskem nauku, medtem ko je za otroke drugih narodnosti materinščina samo dovoljena. — Druga naredba ima namen kmečkim občinam olajšati šolsko breme na ta način, da omiljuje zahteve glede šolskih zgradb in majhnim revnim občinam ne bo več treba zidati tako dragih šolskih poslopj. Na ta način upajo obenem zelo zmanjšati analfabetizem na deželi, ker bodo odslej tudi najmanjše občine lah-

ko oskrbele priproste prostore za šolski pouk.

+ Zakaj hrumé? Te dni piše nemško časopisje zelo veliko o Čehih v Nižji Avstrijski. Čehov je na Dunaju nad 100.000, v ostali Nižji Avstrijski pa 50 tisoč. V dunajskem okraju Favoriten, kjer so bili v nedeljo protičeški izgrede, je 24 odstotkov prebivalstva češke narodnosti. Nemški listi te dni tožijo, da je na Nižje Avstrijskem sedaj že 11 čeških jezikovnih otokov, v katerih imajo Čehi večino. V drugih 18 krajih je 25 do 50 odstotkov Čehov, v 72 krajih 10 do 25 odstotkov Čehov. To napredovanje Čehov v prvi vrsti pospešuje češki denarni zavodi. Češka Živnostenska banka, ki ima akcijskega kapitala 65 milijonov kron in katere rezervni sklad znaša 35 milijonov kron, je v zadnjih petih letih v okolici St. Hipolita pokupila 42 nemških kmečkih posestev ter jih izročila Čehom. Med 42.000 obrtnimi vajenci na Dunaju je 12.000 Čehov. Umevno, da Čehi v vsakem dunajskem okraju zahtevajo češke šole. Sedaj imajo na Dunaju dve ljudski šoli. Na Dunaju je 200 čeških društev. Češki listi pozivajo Čeha, naj se ne izseljujejo v Ameriko, ampak v — Nižjo Avstrijo. Naraščajočega, prebujajočega se avstrijskega Slovana se Nemci boje, zato tako hrumé. Ta naravna sila bo zlomila nenaravno silo nemških gemanizatoričnih društev. Slovenci in Hrvati pa se moramo z enako žilavostjo kakor Čehi oprijeti na vsej črti narodno - gospodarskega obrambnega dela!

+ Koroška Korošcem. Prihodnjo nedeljo ima »Deutscher Volksverein« za Koroško v Celovcu občni zbor. Na zboru bo govoril o političnih in gospodarskih vprašanjih državni poslanec dr. Robert Freissler iz — Opave. Tako koroški nemški nacionalci par tednov po svojem hujskanju v Sinčivasi sami pobijajo svoj klic, da sme na Koroškem imeti besedo samo Korošec. Če je kdo Nemec, pride lahko proti koroškemu Slovincem hujskat, odkoder hoče.

— 40 let župan. Dne 10. t. m. bo obhajal v Domžalah župan gospod Matjež Janežič 40letnico, kar je bil prvičkrat izvoljen za župana.

— Dekan Nagode nenadoma obolel. Iz Trebnjega nam brzojavljajo: G. dekan Nagode je nenadoma obolel. So-bratom bodi priporočen v molitev!

— Konkurnega izpita dne 6. in 7. maja 1914 se udeležujejo naslednji gospodje duhovniki ljubljanske škofije: Anžič Josip, ekspozit pri Sv. Joštu pri Kranju; Čadež Viktor, kaplan v Tržiču; Kralj Alojzij, kurat na Gočah; Krauland Andrej, župni upravitelj v Polomu; Lovšin Ivan, župni upravitelj na Sv. Gori; Maußer Ivan, župni upravitelj v Poljanicah; Noč Matija, kaplan v Horjulu; Omahna Jakob, kaplan v Boštanjju; Pavlin Jernej, prefekt v zavodu sv. Stanislava; Strajhar Ivan, kaplan v St. Rupertu; Šmit Fran, župni upravitelj v Podlipi; Zaplotnik Ignacij, mestni katehet v Ljubljani; Zavbi Ivan, župni upravitelj v Ambrusu; Žitnik Franc, kn. šk. tajnik v Ljubljani.

— Vincencijeva družba v Kamniku ima v nedeljo, 10. maja t. l., ob pol petih v »Kamniškem domu« svoj občni zbor. Pred tem zborom bo pa govoril proč. g. kanonik dr. Josip Gruden, centralni predsednik Vincencijevih društev. Na to zborovanje so povabljeni vsi, ki se zanimajo za dobrodelne družbe in naprave.

— Sprevod narodnih noš namerava letoš od prilike jesenskega zbora (Herbstmesse) v Zagrebu prirediti društvo za ohranitev in pospeševanje narodne umetnosti v Zagrebu. Društvena predsednica Maja baronica Turković je te dni sklicala na sestanek razne domače strokovnjake in umetnike, da bi sodelovali pri prireditvi in ji pomogli do najvišjega uspeha. Povabljeni gospodje in dame, med njimi gđ. K. Cvetič in gg. Janeček, profesorja Auer in Frangeš in g. Radković, so se navdušeno zavzeli za stvar in obljubili vso svojo pomoč. Inicijativa za to podjetje je izšla od strani Milke Trnine.

— Klasifikacija konj. Letos se je prvičkrat vršila klasifikacija konj po novem zakonu za konjski nabor z dne 21. decembra 1912 in na podlagi izvršilnih naredb z dne 29. decembra 1913. Izvršilne navedbe določujejo k § 4. narodnega zakona: »Klasifikacija konj, za katero je na razpolago celo leto, se vrši v krajih, kjer je mnogo konj, po možnosti v vsaki občini.« Letos pa je bilo na razpolago le dva meseca. Vслед tega se ni vršila klasifikacija konj po posameznih občinah, ampak skorej izključno samo na enem mestu v sodnem okraju. Posledica je bila, da je nastala v naših krajih velika nevolja med konjerejci, ker so jim povzročili dolge poti in z njimi združene velike stroške in

znatno izgubo časa. V imenu slovenskih poslancev se je dr. Korošec zglašil te dni v vojnem ministrstvu ter zahteval odpomoči, če mogoče že letos. Ker pa je klasifikacija že v teku, se bo za letos moglo le malokje predrugeti. Za drugo leto pa se bo, kakor je v izvršilnih naredbah določeno, za klasifikacijo konj uporabilo celo leto. Ker je letos prehodna doba od starega na novi zakon, je vojno ministrstvo uporabilo priliko, da zvrši za poskušnjo naglo (mobilizacijsko) klasifikacijo v teku dveh mesecev. Da se za drugo leto lahko upoštevajo vse okoliščine, bo dobro, ako občine, oziroma konjerejci naznani svojo željo potom okrajnih glavarstev deželni vladi. Izvršilne navedbe namreč govorijo: Opravični načrt za klasifikacijo konj določijo politične deželne oblasti v sporazumu s krajevnimi vojnimi poveljstvi po vojnih potrebah in oziraje se na klimatične in gospodarske razmere posameznih okrajev.

— Načelstvo »Kreditne zadruge« nam poroča: Škodljivci javnosti. Znano je, kako nepopisno škodo je povzročil na denarnem trgu polom »Glavne posojilnice«. Kaza, ki je nastopila vsled tega konkurza, traja še danes z nezmanjšano silo, in na tem ne trpe le nesrečni člani »Glavne posojilnice«, ampak tudi povsem neprizadeti, zlasti naši trgovci in obrtniki. V rešitev članov »Glavne posojilnice« se je osnovala kakor znano »Kreditna zadruge«, koje načelstvo se trudi na vso moč, da bi izvedlo sanacijo. Namen zadruge je tedaj gotovo plemenit in vsakdo bi mislil, da bo akcija »Kreditne zadruge« gotovo z veseljem pozdravila vsa javnost, v prvi vrsti pa člani »Glavne posojilnice«. Poroča se nam pa, da neki tukajšnji veletrgovec, ki pa hoče biti sedaj le poslovođa neke tukajšnje veletrgovine, in ki je sam član »Glavne posojilnice«, ne samo ne podpira dela »Kreditne zadruge«, ampak celo ovira njeno poslovanje in odvraca druge člane od poravnalne akcije, širi razburčljive in povsem izmišljene vesti o nameravani poravnavi, ki je sedaj — hvala Bogu — v polnem teku in z eno besedo škoduje celi akciji ne le z besedo, ampak tudi s svojim slabim zgledom. Nam je vseeno, če dotični član »Glavne posojilnice« pristopi »Kreditni zadruge« ali ne, kajti gotovo je, da bo »Kreditna zadruge«, če se poravnava izvede, postopala z vso strogostjo ravno proti tistim, ki danes o dejanskem sodelovanju pri poravnavi nočejo ničesar vedeti — a pribiti moramo enkrat za vselej, da je postopanje takih ljudi, ki očitno nimajo nobenega občutka za nevarnost, ki jim preti, v največjo škodo ne le članom »Glavne posojilnice«, ampak vsej naši javnosti, ki kar kopni po tem, da končno ozdravi od težke rane, ki jo je prizadejal konkurz »Glavne posojilnice«. Toliko za enkrat, drugič bomo jasneje govorili.

— Umrli je na Klancu pri Kranju g. Filip Vagaja, uslužbenec c. kr. drž. železnice v pokoju, star 57 let.

— Kranjskogorska podružnica S. P. D. vabi na izlet v nedeljo, dne 10. t. m., iz Otoč preko Jamnika v Selca in Škofjo Loko. Odhod zjutraj z vlakom.

— Slomškova podružnica za Gorenjsko priredi zborovanje dne 14. maja ob 2. uri popoldne v Škofji Loki v prostorih tamošnje ljudske šole. O temi: »Kaj povzdiga ugled katoliškega učitelstva« bo referirala učiteljica gđna. Ivanka Cegnar. — Prosi se zanesljive in obilne udeležbe tako od strani p. n. članov učiteljskega, kakor p. n. članov duhovništva in drugih učiteljskih prijateljev. — Predsednik.

— Cigana napadla v ječi sodnega sluga. Pri okrajnem sodišču na Vrhniki zaprta okoli 20 let stara cigana Rudolf Levakovič in Janez Hudorovič sta poizkušala pobegniti v noči od 3. na 4. t. m. iz zapor. V celici sta odstranila železno peč in hotela pobegniti skozi dimnik. To pa se jima ni posrečilo, narkar sta z železjem od peči začela razkopavati zid. Ob 3. uri zjutraj ju je pri tem delu zasačil sodni sluga Josip Lenič, ki ju je hotel nato odpeljati iz celice in zapreti vsakega posebej. Cigana sta se mu pa uprla in ga napadla. Vnel se je hud boj, v katerem je bil sodni sluga Lenič znatno poškodovan na desni nogi. Z veliko težavo se je posrečilo Leniču ubraniti ciganov, ki sta oba močna korenjaka, ter preprečiti, da nista pobegnila. — Prav bi bilo, da bi se za sodne pri okrajnih sodiščih na deželi, kjer morajo izvrševati tudi službo jetniških paznikov, uvedlo orožje, na primer sablje, da bi bili vsaj varni življenja.

— Županstva pozor! Deželna vlada je zopet preklicala krojaškega pomočnika Jožeta Zappa, rojenega dne 11. februarja 1892. v Kaadnu ter pristojnega v Weitentrebtsch, okraj Poder-sam na Češkem, kateri pohajkuje po

raznih deželah in izvablja pri županstvih na račun svoje občine podpore. Kjer bi se utegnil zopet zglašiti, naj se z njim obravnava po vlačugarski postavi.

— Velik požar v Mostaru. Minole dni je nastal ogenj v lesni tovarni tvrdke Kašiković in jo popolnoma upepeljil z zalogami vred. Mestna in vojaška požarna bramba sta ogenj omejili. Tvrđka trpi ogromno škodo, ki je le deloma pokrita z zavarovalnino. Domnevajo, da je ogenj nastal vsled smodkinega ogorka, ki ga je kdo neprevidno vrget med les.

— Umrli je v Zagrebu bivši poveljnik kralj. ogr. hrvatsko-slavonskega orožništva Ferdo pl. Halla de Szent-Demeter.

— Razpis služb. C. kr. deželna vlada za Kranjsko razpisuje pet mest cestarjev, in sicer štiri v ljubljanskem in eno v postojškem stavbnem okraju z mesečno plačo 60 kron ter s pravico do osem štiriletnic po mesečnih 6 K.

— Velik požar v Zagrebu. 5. t. m. dopoldne je nastal požar v hiši krčmarice Ane Spiller v Novi Vesi v Zagrebu. Ker je pihal hud veter, se je ogenj kmalo zanesel tudi na sosednje z deščicami krite hiše, tako da so v najkrajšem času gorela še štiri druga poslopja. Prihitela požarna bramba je ogenj omejila. Škoda znaša 140.000 K. Brez strehe je ostalo 12 delavskih družin, ki so jih dobri znanci začasno vzeli v stanovanje. Požar je najbrže nastal vsled isker, ki lete iz nezavarovanega dimnika bližnje strojarne.

— Pomiloščen morilec. J. Stifita, ki je lani kot vojak s svojim tovarišem umoril nekega voznika v Sarajevu in bil radi tega obsojen na vislice, je cesar pomiloštil na dosmrtno ječo.

— Samomorilni poizkus narednika. Med vožnjo iz Karlovca v Zagreb se je v vlaku iz revolverja usteril v glavo narednik 6. dom. top. polka Ernst Pust. Ranil se je težko. V Zagrebu so ga prenesli v garnizijsko bolnišnico.

— Nezgoda. Alojzij Trpežnik, 4letni kajzarjev sinček iz Laz pri D. M. v Polju, se je včeraj igral v bližini kotla, v katerem so kuhali kremo za živino. Pri tem se mu je vnela obleka in je dobil znatne opekline po životu. Pripeljali so ga v ljubljansko deželno bolnišnico.

RAZSTAVE.

— Razstava za kinematografsko industrijo. Stalna razstavalna komisija na Dunaju naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se bo v Budimpešti v času od 1. septembra do 15. oktobra 1914 vršila mednarodna razstava za kinematografsko industrijo. Porobnosti so razvidne iz spisa, ki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled. (St. 1908.)

— Razstava vzorcev blaga in mednarodno trgovsko zborovanje na Dunaju. Državna organizacija trgovcev v Avstriji (Reichsorganisation der Kaufleute Österreichs) na Dunaju priredi ob praznovanju 25 letnega obstoja v času od 27. junija do 5. julija t. l. razstavo vzorcev blaga v zvezi z mednarodnim zborovanjem trgovcev. Rok za priglasi-tev se konča dne 1. junija t. l. Podrobnosti so razvidne iz spisov, ki so v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled. (St. 1264.)

Primorske vesti.

p Pogreb dr. Dermote v Gorici se je vršil včeraj popoldne ob 3. uri. Udeležba pri pogrebu je bila velika. Udeležili so se pogreba stanovski kolegi pokojnega, slovenski in italijanski odvetniki in koncipienti, šest jih je korakalo ob vozu. Zastopana je bila sodnija in drugi uradi, društva ter mnogo drugega občinstva. Za krsto so stopali mati in bratje pokojnega, socialni demokratje so nesli tri velike vence z rdečimi trakovi in napisi. Udeležili so se pogreba tudi socialni demokratje iz okolice, zlasti iz Solkana. Za krsto je poleg bratov pokojnikov stal tudi p. Vincenc Kunstelj, franč. gvardijan na Kostanjevici, pokojnikov rojak in prijatelj, ki je dr. Dermota tudi spovedoval. Žalujoča stara mati se je ozila v izvoščku za krsto. Zastopnik socialistov so imeli rdeče nageljne. Na grobu je govoril dr. Lončar pok. dr. Dermoti v slovo kot prijatelj. Dr. Tuma je porabil to priliko za razlaganje svojih idej. Pijeteta do pokojnikove matere, bratov in drugih bi zahtevala, da bi dr. Tuma opustil take pridige. Pogreb je bil cerkven, ker je dr. Dermota umrl kot katoličan. Kakor se poroča, je dr. Dermota umrl pri mizi. Vstal je, da napiše oporoko in smrt ga je dohitela za mizo.

p Italijani in Nemci v obseju. Primorski Nemci izdajajo tednik »Triester

Wochenpost, ki dokazuje v vsaki svoji številki, da morajo Nemci podpirati Italijane v boju proti Jugoslovanom. O dogodkih 1. maja v Trstu piše omenjeni list: »Ni bil to praznik veselo se vznemirja, če pomelati za jasno radostjo in cvetočimi cvetkami! Mesto tega dan brutalne sile in navsezadnje — kri! Poleg običajnega obhoda socialnodemokratskega delavstva divji vlom slovenskih tolpe, zločinskih junakov noža, orgije razbrzdane množice. Kdor je videl od jeze razpačene obraze slovenskih provokatorjev in žugajoče cepce in kdor je čul tuljenje naščuvanih, ta mora vstati proti tej tolpi, katere zmaga bi pomenjala konec kulture.« — V tem tonu se giblje članek dalje. Ta nemški list očita vladi, da je ona zakrivila vse to, in zaključuje tako-le: »Bil je to 1. maj, ki zamore postati spominski dan. Prišel je popolnoma do izraza vladajoči sistem: socialna demokracija, Slovenci, žandarmerija in policija. Caveant consules!«

p Nemci in volitve v Istri. »Triester Wochenpost« roti puljske Nemce, naj ne sklenejo kompromisa s Hrvati o priključitvi bližnjih se istrskih deželnozborskih volitev za puljski volilni okraj. List odločno nastopa za to, da morajo Nemci pri volitvah v istrski deželni zbor podpirati Italijane. V polemiki s »Polaer Tagblatt«-om, ki je, kakor znano, glasilo puljskih mornariških krogov, pravi »Triester Wochenpost«: »Nemci vsega Primorja so edini v prepričanju, da bi vsako nadaljnjo oškodovanje italijanskega elementa bilo istodobno oškodovanje nemških interesov. Proti temu ni nikakega argumenta več! Položaj je jasen, in mi tudi v Pulju ne priznavamo nikakih posebnih razmer, ki bi se morale upoštevati, posebno če jih odkriva »Polaer Tagblatt« med zlobo in odobravanjem »Narodnega doma«. Primorski Nemci ne pričakujemo od izvoljenih poslancev ničesar. Odločimo pa se za Italijane, ker nas grozi potopiti jugoslovanska povodenj.«

p Osebnost. Za računskega nadsvetnika računskega oddelka deželne višje sodnije v Trstu je bil imenovan računski svetnik Josip Fritz in za računskega svetnika revizor Ermin Ameritsch.

p Gojenci »Nautičke škole«. Na ličnem parobrodu, po zunanjem podobnem lepi jahti, so dospeli v puljsko luko gojenci »Nautičke škole« v Bakru. Gojenci se nahajajo s svojimi predavatelji na učni plovi po Adriji. Šolski parobrod omenjenega zavoda se imenuje »Vila Velebita«. Parobrod je bil usidran v trgovskem delu luke. Gojenci so skoraj izključno hrvatske narodnosti.

p Petindvajsetletnica. Dne 6. t. m. bo slavil tukajšnji domobranski polk »Pola Nr. 5« petindvajsetletnico svojega obstoja kot polka. Del tega domobranskega polka tvorijo tudi bataljoni, ki so svoj čas bili nastanjeni v Ljubljani, v Novem mestu, Trstu, Gorici in Pazinu. V proslavo svojega četrtsotletja bo prisostvoval omenjeni polk 6. majnika slovesni sv. maši na prostem. Razen te slavnosti pa so nameravane še druge v obziru krogu polka, kakor streljanje za častne dobitke itd. Na predvečer slavnostnega dne priredi godba polka mirozov po mestu.

p Imenovanje. Cesarški namestnik princ Hohenlohe v Trstu je imenoval c. kr. namestništvenega konceptnega praktika Bena Szalatnay de Nagy-Szaletna v Voloski za c. kr. koncipista.

p Umrlj je v Gradišču nad Renčami 77 let stari Peter Kerševan, odlikovan z zaslužnim križcem za vinorejo in sadje-rejo. — V Črničah je umrla Pavla Leban, stara 22 let.

p Promoviran je bil v Pragi za doktorja prava Jožef Goljevšek iz Sežane, odvetniški koncipient v Tolminu.

p Izgubljeni torpedo najden. Ribiča Anton Benusi in Mihele Brdi sta našla pri Rovinju izgubljeni torpedo avstrijske mornarice in ga izročila pomorski vladi. Torpedo je ležal v morju en do dva meseca. V vodi je plaval stoječ.

p Industrialno šolo v Šibeniku otvorila avstrijska vlada. Izpočetka bo imela šola dva tečaja: za mehaniko in elektrotehniko ter potrebne delavnice.

p Eksport cvetlic v tujemstvo. Italijanski cvetličarji imajo dobro organiziran eksport cvetlic v tujemstvo, zlasti v večja severnoevropska mesta, na primer v Berlin, Varšavo, Peterburg in Moskvo. Kolikor je nam znano, se doslej avstrijski konzulati še niso temeljito bavili z vprašanjem eksporta cvetlic iz avstrijske Rivijere v omenjena mesta. Pred nedavnim časom so že skušali nekateri goriški cvetličarji z eksportom cvetlic v ruska mesta, a so jim ruske oblasti delale take stitnosti, da so opustili sicer v jedru zdravo in dobro idejo. Za interese slovenskih cvetličarjev pa bi se morala

tudi pred vsem zavzeti slovenska javnost in tudi avstrijski konzulati naj bi storili svojo dolžnost, da bi šli našim eksporterjem kolikor možno na roko. — Vprašanje cvetličnega eksporta iz tržaške okolice pa je tudi obravnavano nedeljski občni zbor »Kmetijske družbe za tržaško okolico«. Zadevna debata je bila zelo zanimiva in poučna. Nekateri so poudarjali, da bi tak eksport donesl slovenskemu okoličanskemu kmetu — morala bi se seveda umno in po modernih principih vrtnarstva gojiti ta panoga poljedelstva — znatno in lepe dohodke. Omenjalo se je tudi, da se cvetlice pošiljajo v Berlin, Peterburg, Moskvo in Varšavo po horendno visokih cenah. Temu naziranju nasproti pa so se oglašili tudi skeptični glasovi, poudarjajoč, da bi bilo težko zlomiti in uničiti konkurenco organizacije italijanskih cvetličarjev, ki prekrbujejo tudi tržaški trg, katerega zahtevam ne morejo zadostiti domačini. Resno se je dalje na občnem zboru »Kmetijske družbe« poudarjalo, da bi morali merodajni činitelji pri sklepanju nove carinske pogodbe z Italijo leta 1917 odločno varovati tudi interese domačih cvetličarjev ter naložiti na cvetlice iz Italije primerno carino.

p IX. avstrijski vinorejski kongres, ki ga sklicuje avstrijsko državno vinorejsko društvo, se vrši letos v Gorici od 5. do 13. septembra. Iz statuta avstrijskih vinorejskih kongresov posnemamo: Avstrijski vinorejski kongresi imajo namen povzdigniti in pospeševati vinske pridelke in vinsko trgovino, kakor tudi varovati skupne koristi le-teh na sledeči način: a) Da se razmotrivajo vsa potrebna vprašanja glede vinskih pridelkov in vinske trgovine; da se uporabi znanstvo in vinski trgovine; da se čim največ razširijo priznane dobre pridobitve v tem pogledu tako, da more biti o njih poučen vsakdo; b) vplivati na državno in deželno zakonodajstvo v teh vprašanjih, ki se tičejo vinskega pridelka in vinske trgovine. — Kongresi se prirejujejo, oziraje se na vse avstrijske vinorejske dežele, tako, da se, če le mogoče, menjajo v južnih in severnih vinorejskih pokrajinah. (K južnim vinorejskim deželam se štejejo: Južno Tirolsko, Kranjsko, Primorsko, Dalmacija ter Bosna in Hercegovina; k severnim vinorejskim deželam spadajo: Štajersko, Dol. Avstrijsko, Moravsko in Češko.) — Praviloma se mora vršiti tak kongres vsako četrto leto. — Člen kongresa more postati vsakdo, ki naznani udeležbo pri kongresnem odboru in plača pristopnino 10 kron. Kmetijska in vinorejska društva, kakor tudi zadrage so upravičene udeležiti se kongresa in odrediti h kongresovim sejam svoje odposlance. Članarina se mora plačati za vsakega odposlanca. — Ko se plača pristopnina, dolo udeleženci kongresa pristopnico. — Vsi udeleženci imajo pravico udeleževati se razprav, zborovanj in glasovanj na kongresu, staviti predloge in posečati razstave, ki se prirede povodom kongresa, kakor tudi udeleževati se izletov itd. — Udeleženci dolo brezplačno izvod poročila, ki se objavi o kongresovih razpravah. — Kongresne razprave se morejo vršiti v vseh deželnih jezikih. — Vsi referati, ki so določeni za razpravljanje na kongresu, se morajo predložiti kongresovemu odboru do 30. junija. — Povodom kongresa se priredi v Gorici poleg razstave strojev in priprav za vinarstvo pokušnja goriških vin. Vinogradniki, ki se hočejo udeležiti te pokušnje z določiljanjem vina lastnega pridelka, naj od vsakega vzorca vpošljejo vsaj po šest steklenic, držočih 1/2 l vina. Ena teh steklenic se uporabi za predpokušnjo, ena za kemično preiskavo, ki se izvrši brezplačno, ena za pokušnjo preskuševalne komisije, ostale pa za pokušnjo udeležnikov vinarskega kongresa in domačih vinogradnikov, ki pridejo h pokušnji. — Pri določiljanju vina naj se pazi na to, da bo belo vino v takozvanih renških steklenicah, črno v bordo-steklenicah. Odbor za vinogradništvu take steklenice kakor tudi zamaške brezplačno na razpolago. — Za najboljša vina se bodo delila razna priznanja in darila. — Kdor hoče svoje vino vpslati na razstavo, naj javi to do konca maja t. l. predsedništvu IX. vinorejskega kongresa v Gorici (deželni dvorec). — Odbor odpošlje svojedobno sam po vino. — Za določ razstave se dajo razstavljalcem tudi kioski na razpolago, v katerih zamorejo svoje vino razprodajati. Količito bo znašala najemščina za kioske, določ razstavnih odsek. — Natlačnejša in izčrpljiva pojasnila o pripravljalnih delih ter podrobnostih o kongresu, o vinorejski razstavi in javni vinski pokušnji se morejo dobiti vsak čas na zahtevo, pisмено ali ustno, pri predsedstvu IX. avstrijskega vinorejskega kongresa (Gorica, deželni dvorec).

Štajerske novice.

š Letošnje velike vojaške vaje bodo na vzhodnem Ogrskem, a glavni stan, kjer bo bival prestolonaslednik, bo nastanjen zadnje dni meseca avgusta v Fürstenfeldu za fronto in sicer zato, da bojujoči se stranki ne bosta mogli znati, kjer da se bo bitka po mnenju vodstva vaj odločila. Velike vaje se pričnejo 2. septembra in bodo končane najbrže 5. septembra, dasi se zadnji dan vaj končno veljavno ne določi. Vadijo se bo v ozemlju od štajerske meje vzhodno do približno železniške proge Güns—Steinmanger—Zala—Egerszeg.

š Slov. katol. akad. tehn. društvo »Zarja« v Gradcu bo imelo dne 9. maja svoj drugi občni zbor za letni tečaj 1913-1914 v društvenih prostorih, Prokopigasse 12. II., z običajnim sporedom.

š Rečica ob Savinji. Klasifikacija konj za občine trg Rečica, Kokarje, okolica Mozirje in trg Mozirje se bi imela vršiti po razglasih letos prvokrat v Gornjemgradu v četrtek, dne 7. maja t. l. Lepo in tiho se je hotela vpeljati ta novotarija in to v kraju najskrajnejše periferije našega okraja v sedanjem času, ko čaka doma toliko dela. Vsa resnoba in nepoznanje razmer tega modrega sklepa se pa zrcali iz dejstva, da se je n. pr. za občino okolico Mozirje določil začetni čas že ob 7. uri zjutraj zgodaj, kakor bi bila ta občina najbližje Gornjegagradu! Ravno nasprotno! Težko vprežena živina rabi 4 in pol do šest ur hoda. Kmet bi moral zraven vedno novih bremen in davkov še takšne iznajdbe tiho požirati. V marsikaterih drugih okrajih so razmere še slabše in ljudstvo še večjo silo trpi. V skrajno zadnjem času, dne 30. aprila, se je zavzela občina Rečica za svoje in sosedne občane ter dosegla v kratki dobi lepe uspehe. Po večkratnih brzogovnih protestih je v ponedeljek, dne 4. maja, sledil preklic te prenagljene naredbe. Posredovanjem c. kr. namestnije v Gradcu je obvestilo c. kr. III. korno poveljstvo imenovane štiri občine, da se bo vršila klasifikacija konj v trgu Rečica v četrtek, dne 7. maja. Rečica je središče okraja in ima v svojem okolišu največje število konj in kobil, na kar se bo v prihodnje vedno ozir jemalo. Povdarjati je še, da je vztrajno akcijo odločno in uspešno podprl naš poslanec deželni odbornik g. dr. K. Verstovšek.

š Provincialni kapitelj usmiljenih bratov je vodil p. Kamil Galster od 30. aprila do 4. majnika v graškem samostanu usmiljenih bratov. Provincinim predstojnikom je bil izvoljen p. dr. Ansgar Höningmann, defintorjem province pa p. Bernardin Frois, p. Rupert Sullmann, mag. pharm. p. dr. Kamil Heller in p. Kajetan Popotnik. Priorji so: v Gradcu p. Bernardin Frois, v Kainbachu p. Leopold Danen, v Egenbergu p. Rihard Kurz, v St. Vidu na Koroškem p. Ambrož Gasser, v Kandiji na Kranjskem p. Polykarp Vavpotič, v Nazaretu p. Atanasij Fiorioli, v Tanturju p. Lavrencij Hirzi, tajnik province in notarius publicus je p. Ciril Vrana, mojster novincev p. Alfonz Nuss-hold, submagister p. Leander Stettler, P. Bazilij Maier, subprior v Kainbachu je premeščen v St. Vid na Koroškem.

š Tatvina. Zdravnikovi sprogi Olgi Bergmann v Zalcu je ukradla njena služkinja Marija Kačur zlat prstan z enim velikim in 11 malimi briljanti, v vrednosti 570 K. Izročili so jo sodišču v Celju.

Koroške novice.

k Zmagali so Slovenci pri občinskih volitvah za občino Rikarjavas, h kateri spada župnija St. Vid pod Juno, Mohljice in Kamen. Izvoljenih je bilo 18 slovenskih katoliških mož. Nasprotniki se volitev niso udeležili.

k župnik Janez Katnik. Kakor je »Slovenec« že poročal, je umrl v Kotljah župnik Janez Katnik v 28. letu svoje starosti. Bil je čist, blag značaj, ki mu je bilo dušno tiststvo nad vse. Služboval je kot kaplan v Borovljah, v Dobrlivasi, v Šmihelu nad Pliberkom in bil provizor v Lipalji vasi v Kanalu. V Dobrlivasi se je začel pripravljati za doktorat in je študiral po arhivih v Solnogradu. Med tem časom ga je nadomestil č. g. dr. Anton Breznik, profesor v St. Vidu nad Ljubljano, ki je ta čas porabil tudi, da prouči zanimivo podjunsko narečje, ki se govori okoli Dobrlivasi. Mlademu delavcu v vinogradu Gospodovem pa je gotovo Bog povrnil njegov trud. N. p. v. m.

k Na Vrbskem jezeru je pričel voziti majhen parnik od kopališča v Gorici (Loreto), Majernik in Krivo vrbo dne 3. maja. Redni promet med vojaškim kopališčem in Vrbo pa se prične letos že 16. majnika, in sicer vozi parnik do Vrbe trikrat na dan, to pa do

25. junija, ko bodo začeli voziti vsi parniki.

k Knjigo o Lurdu je spisal profesor bogoslovja dr. Lambert Ehrlich pod naslovom: »Dr. Aigner und Lourdes«. Vse-nemci so namreč poklicali dr. Aignerja na Koroško, ki je po zimi predaval tudi v Celovcu. Takrat mu je tudi na javnem zborovanju stopil dr. Ehrlich nasproti. Knjigo je založila tiskarna sv. Jožefa in stane izvod 1 krono.

k Čapnija Kotlje je razpisana do 7. junija t. l. Patron je nadžupnija Smartin pri Slovenjem gradcu.

k Kinematograf je dobilo celovško gledališče, da pokrije ravnatelj Roché svoj deficit. Pravijo pa, da ne bo dosti dobička, ker zahteva drugi posestnik kinematografa nekaj procentov vsled škode, ki jo bo trpel.

Ljubljanske novice.

lj Kje naj bo v Ljubljani novi paviljon za godbo? Promenadni koncerti so se doslej vršili v »Zvezdi«, ob naraščajoči Ljubljani pa je postalo akutno vprašanje, da se zato dobi večji in primernejši prostor, kjer se promenada lahko bolje razvije. Najlepši prostor za zgradbo paviljona za godbo bi bil pač sredi parka, ki je bil nameravan na travniku od Jakopičevega paviljona dalje ob glavnem Lattermannovem drevoredu in katerega izpopolnjevanje je bogvedi zakaj neki ustavil župan dr. Tavcar. Ta park se mora vendar izpopolniti, če mogoče, napraviti tudi ob drugi strani Lattermannovega drevoreda. Kajti na drugi strani se itak že vleče doslej še nerabljen drevored, ki je namenjen za to, da bo nekoč glavni drevored, ako preneha življenjska sila dreves v sedanjem glavnem. Park, ki je sedaj pod tivolskim gradom, je odločno premajhen, park, ki bi nastal na travniku, kjer stoji Jakopičev paviljon, bi pa tako razbremenil zelo sedanj park pod gradom in drevored. Če mesto prične vendar z izpopolnitvijo tega parka, bo za razvoj naših promenad in za lepoto naših sprehajališč storilo res nekaj, kar bodo potomci hvaležno beležili in priznali, da smo pravočasno skrbeli za bodočnost. Iz godbenega paviljona sredi tega parka bi se godba na vse strani najlepše čula, promenada pa bi bila res nekaj velikomestnega.

lj Naši planinci ob meji. 1. bataljon našega domačega planinskega polka se je dne 21. aprila odpeljal v Dovje; iz Dovjega je pa korakal peš v Kranjsko goro, kjer je prenočil. Iz Kranjske gore je bataljon marširal čez Vršič, oziroma Mojstrovko v Bovec. Na tej poti, ki je bila zasnežena, so morali planinci 1 km daleč metati sneg, da je mogel tren naprej, ker so se konji vdirali in so jih morali vojaki napol nositi in tudi pratež skoraj do Trente nositi. Ob 5. uri 30 minut so planinci šele prišli v Trento, kjer so počivali, nato so pa v Bovec še 6 ur marširali, kamor so došli po 1. uri ponoči. Kljub naporu maršu ni noben vojak obolel in se ni nobena nesreča zgodila. Drugi dan ni bil nič manj naporen. Planinci so prekoračili Glatenik, 1200 m visok prehod med Bovecem in Kobaridom, kjer so tudi morali pionirji večkrat delati pot bataljonu in konjem, ker so bile steze zasnežene. Kobarid je bil okrašen z zastavami. Obolel ni med maršem nihče.

lj Umrla je na Dunaju po daljši bolezni soproga min. svetnika v ministrstvu za javna dela Viljema Haasa, gospa Marija Haas, rojena baronica Beninger pl. Eberg.

lj Tujski promet v mesecu aprilu. V preteklem mesecu je došlo v naše mesto 4448 tujecev.

lj Samoumor v šentpeterski vojašnici. Poročali smo včeraj, da se je predvčerajšnjim ustrelil v šentpeterski vojašnici neki rezervist. Samomorilec je Josip Škerjanc, doma iz Škofljice pri Ljubljani. Zjutraj je bil še na vaji. Vrnivši se nazaj, je še pokosil, potem pa vzel v roke puško, vstavil ostro patrono in sezul svoje čevlje. Okolu stoječ so mislili, da hoče puško očistiti, ker je dopoldne streljal. Nato se je vsedel na posteljo, naslonil cev puške na srce in sprožil petelina s palcem na nogi. Prestrelil si je srce in obležal po nekajkih stresljajih nepremičen. Kroglja je šla skozi samomorilečvo telo mimo glave njegovega tovariša in se zarila v zid. Vzrok, ki je gнал v smrt 24letnega fanta, je neznan.

lj Obrtno gibanje meseca aprila v Ljubljani. Meseca aprila je pri mestnem magistratu priglasilo obrt 21, od-glasilo pa 15 obrtnikov. Priglasili so: Katinka Košmerl, Frančiškanska ulica 6, izdelovanje drož. Marija Prekuh, Kolodvorska ulica 35, prodaja obleke, perila, obuval in galanterijskega blaga. Marija Švigelj, Francovo nabrežje 31, prodaja kramarskega in galanterijskega blaga in izdelane obleke. K. Pučnik,

Sodna ulica 3, krojaški obrt. Ferdinand Lettig, Zaloška cesta 3, brusaški obrt. Anton Magdič, Mestni trg 8, trgovska agentura. Ivan Grošelj, Ahaciljeva cesta 10, trgovina s kurivom. Julija Polajenko, Elizabetna cesta 5, modistovski obrt. Josipina Igljič, Mestni trg 11, trgovina s papirjem, papirnatimi izdelki, razglednicami, nagrobnimi venci, trakovi in galanterijskim blagom. Danijel Zupanc, Sv. Petra cesta 8, trgovina z urami, zlatnino in srebrnino. Albert Pečevnik, Kongresni trg 14, izdelovanje kavinskih surugotov. Katarina Kovič, Cesta na južno železnico 32, prodaja živil, sadja, slaščičarskega blaga ter sodavice. Terezija Killer, Stari trg 1, prodaja čevljev. Fran Jager, Ambrožev trg 7, tapetarski obrt. Mihael Zajec, Šolski drevored, klavski obrt. Ivana Pezdir, Tržaška cesta 2, branjerija. Avgust Bešter, Vegova ulica 12, fotografski obrt. Ivan Arbi, Dunajska cesta 9, pekovski obrt. Jožef Sima, Kongresni trg 6, prodaja čevljev, mazila za čevlje, zaponk in napetnikov. Tvrška C. C. Holzer (lastnik Leopold Bürger), Dunajska cesta 10, trgovina s specerijskim, kolonijalnim in materialnim blagom. Ivan Černe, Dunajska cesta 28, trgovina s pohištvo. — Obrt so oglašili: Ivan Golob, Poljanska cesta 52, krojaški obrt. Marija Ahlin, Karlovska cesta 28, gostilničarski in krčmarski obrt. Anton Osterc, Delarska ulica šte. 8, čevljarški obrt. Družba Leopold in Friderika Bürger (tvrška C. C. Holzer), Dunajska cesta 10, trgovina s specerijskim, kolonijalnim in materialnim blagom. Engelbert Skušek, Jurčičev trg 3, trgovina z modnim blagom in posteljnimi perilom. Franc Berčič, Rožna ulica 31, kleparski obrt. Avgust Schweiger, Rimska cesta 12, izdelovanje ustne vode. Mihael Turnšek, Dunajska cesta 67, steklarsko - brusaški obrt. Albert Pečevnik, Kongresni trg 14, trgovska agentura in komisijska trgovina. Rihard Drischel, Kongresni trg 9, trgovina s knjigami, muzikalijami in umetninami ter posojevanje knjig in muzikalij. Marija Brajer, Hrenova ulica 19, prodaja slaščičarskih in medicinskih izdelkov. Anton Brajer, Ulica na grad 5, čevljarški obrt. Josip Bahovec, Florijanska ulica 24, izdelovanje tamburic.

Ij Cesta na južno železnico je ena najslabše oskrbovanih cest v Ljubljani. Redkokdaj se vidi, kakšnega delavca na njej, da bi jo popravljali. Cesta je tako jamasta kakor kaka najslabša hribovska. Na tej cesti je vedno velik tovorni promet, a dostikrat se zgodi, da konji niti srednje naložen voz ne morejo speljati. Tako se muči po nepotrebnem živina. Zgodilo se je tudi že, da se je na tej cesti pred južnim kolodvorom strlo vozniku kolo. Sedaj so začeli to cesto nasipati s kamenjem kakor glava debelim. Ali re ni nobene moči, da bi bogato židovsko družbo južne železnice prisilila, naj bolje oskrbuje to cesto, vsled katere se neprenehoma pojavljajo pri- tožbe?

Ij Umrli so v Ljubljani: Andrej Rojc, dninar - hiralec, 67 let. — Lenart Kovač, kajzar, 57 let. — Terezija Kristan, strežnica, 51 let.

Ij Izseljevanje v Ameriko. K tozadnji naši sobotni notici izjavlja prizadeta izseljevalna pisarna, katera v oni notici sicer ni bila imenovana: Dotični Hrvatje, ki so se ponesrečili na parniku »Volturja«, so se res prej oglašili v neki tujakšnji potovalni pisarni, a dotična pisarna jih ni hotela sprejeti vsled želje nove policijske naredbe. Dotični Hrvatje so nato izjavili, da odpotujejo sami naprej in naj se jim pošlje med potjo nahajajoči se denar na naslov, na katerega ga bodo zahtevali. To in nič drugega je storila dotična potovalna pisarna, ker si denarja vendar ni mogla prilastiti. — Nadalje izjavlja pisarna: Kdor pa more dokazati, da je pisarna imela s tvrdo Stelli v Bazlu kdaj kaj protipostavnega opraviti, dobi od tvrde 10.000 K v katerikoli namen hoče. — Kolikor smo mi informirani, se nahaja ta zadeva v preiskovalnem stadiju.

Ij Zadruga čevljarjev naznanja, da se vrši pomočniška preizkušnja v torek, dne 12. maja. Vsi pomožni delavci, ki se hočejo podvreči preizkušnji, naj se zglase pri združnem načelniku Franc Kukmanu, Gajeve ulica št. 2. S priglasi se treba prinesiti šolska izpričevala, učno pismo in takso 6 K. Zglasiti se je treba do nedelje, 10. t. m.

Zadnje vesti.

CEsarJEVA BOLEZEN.

Dunaj. Oficialno poročajo, da je cesar noč dobro preстал. V ostalem in v cesarjevem zdravstvenem stanju nobene izpremembe.

DEJANSKI NAPAD NA DR. RYBAŖA V TRŽAŠKEM MESTNEM SVETU.

Trst. Na snočnjo sejo mestnega sveta so prišli vsi svetovalci. Galerija je bila napolnjena. D o r i a je proti poslovniku predlagal v imenu magistratnega odbora, naj se o dogodkih 1. majnika sestavi spomenica na drž. oblasti. Dr. Wilfan je nato pobijal predgovornika in poudarjal, da so v Trstu tudi Slovenci meščani. Lahi so zato kričali: »Fora i schiavi!« Nato je dr. Wilfan začel govoriti slovensko. Komaj pa je spregovoril »Slavni občinski svet!«, so Lahi planili proti slovenskim klopm. Zupan je vsled trušča moral sejo prekiniti. Sredi tega meteža se pripeti dogodek, ki osvetljuje vso z zavratnostjo združeno nasilnost laškoliberalne večine. Neki član laške večine je naenkrat sunil s pestjo od strani v levo lice dr. RybaŖa, ki je stal na najskejnem levem krilu slovenske vrste, obrnjen proti njej, tako da ni niti mogel videti napadalca. V tem, ko se je dr. RybaŖ obrnil, da plane na napadalca, je bila že večina potegnila v svojo sredo in porinila v ozadje nepremišljenega »junaka«. Na glasno vprašanje dr. RybaŖa: »Chi è stato quel vigliacco?« — »Kdo je bil ta podlež?« — je skočil v ospredje prvi podžupan dr. Brocchi, češ, da on prevzema odgovornost. Ko je vsled tega narasla razburjenost do viška, je zupan povabil v svojo uradno sobo dr. Wilfana, kateremu se je pridružil dr. RybaŖ kot predsednik »Slovenskega kluba«. Slovenska svetovalca sta za mirno poravnavo spora postavila pogoje, da zupan označi izjavo podžupana Dorie, ki je izzvala ves dogodek, kot protivno pravilniku in obenem tudi obsodi žalitve in psovke proti slovenski manjšini posebno pa tudi dejanski napad na dr. RybaŖa. Seveda je moral tudi oni »junak« prositi odpustčanja dr. RybaŖa, kar se je zgodilo v županovi sobi v pričo dr. Brocchija in dr. Wilfana. Nato se je seja zopet otvorila in je zupan v resnici izjavil, da govor inženirja Dorie ni odgovaljal pravilniku in da se s tem, da je bilo dr. Wilfanu dovoljeno obširno govoriti proti Dorijevi izjavi, dogodek lahko smatra za zaključen. Dalje je zupan ostro grajal psovke in posebno odločno, naravnost ogorčeno obsodil dejanski napad na dr. RybaŖa, pripominjajoč, da mu ni treba v tej stvari ukreniti drugega, ker je bila stvar poravnana mirnim potom. Nato je govoril socialist Pittóni, ki je tudi laški večini bral levite in smehil večino, ki je morala pred Slovenci kapitulirati. Na cesti so Lahi slovenske obč. svetnike psovali, eden je pa dr. Wilfanu nekaj pred noge vrغل. Redarji so množico stran potisnili.

ANGLEŽI IN SLOVENC.

Trst. Današnja »Edinost« piše: Danes dopolne posetijo častniki angleških vojnih ladij Miramar, jutri dne 7. t. m. pa si ogledajo žrebčarno v Lipici. Mislimo, da ni treba priporočati našemu ljudstvu, da naj zastopnike velikega angleškega naroda sprejme kar najprijaznejše in jim tako očitno kaže, da se nahajajo na gostoljubnih slovenskih tleh.

NEMČIJA SE POGAJA ZA TRST.

Zagreb. Iz Peterburga je dobilo zagrebško »Narodno Jedinstvo« od baje dobro informirane strani to-le sporočilo: Dotična oseba zatrja, da ni nikakor definitivno stavljen z dnevnega reda vprašanje o rusko - nemškem sporazumu glede na avstro - ogrsko monarhijo. More se celo reči, da je to vprašanje toliko na dnevnem redu, da se smatra kakor eno najvažnejših vseh čih vprašanj med vsemi interesiranimi vevlasti. To vprašanje se nahaja sedaj na eni mrtvi točki, kar najbolje dokazuje, da je pertraktirano v toliki meri, da je došlo tudi do diferencij konkretnih vprašanj. To je vprašanje bodočnosti Trsta. Dotična oseba pravi, da v hipu, čim bi trojni sporazum privolil, da se Nemčije primakne Trstu in Adriji, ne bi Nemčije ničesar več zadrževalo, da se popolnoma loči od svoje zavezničice (Avstrije). Ali v to primaknjenje Nemčije k Jadranu nočejo privoliti sile sporazuma, posebno ne Francija in Anglija radi ravnotežja na Sredozemskem morju, a Rusija ne radi Slovanov. In vse vedenje Nemčije ter njeno naglašanje ojačenja trozveze ni drugo nego prizadevanje, da izsili od trosporazuma privolitve v tem vprašanju. Da je temu tako, to se ve pozitivno, ker so v tej smeri želje Nemčije jasno izražene!

MANIFESTACIJE V SPLJETU.

Spljet. Ko se je zupan Katalinič iz Celovca, kjer je bil oproščen, vrnil, ga je pričakovala več tisoč glav broječa množica z godbo. Ljudje so napravili županu ovacijo in ga spremili do stanovanja, kjer je godba zaigrala narodno

himno. Ker je prišlo do spopada z orožniki, so ti množico končno razpršili.

NOV PAKT.

Zagreb. »Srbobran« potrjuje, da je kalicija z banom sklenila nov pakt, v katerem zahteva po parlamentarizaciji vlade opuščena. (Da le ni v njem zopet kak — ekspropriacijski zakon!)

MANDAT DR. ŠVIHE.

Praga. Češke katoliške stranke kandidirajo za mandat dr. Švihe grofa Kinskega.

KONKORDAT.

Budimpešta. »Altкотmany«, glasilo ogrskih katoličanov, piše po informacijah iz Rima, da bo konkordat med Srbijo in Sv. Stolico v kratkem tudi formalno gotov. O nadaljnjem protektoratu Avstrije v pravem pomenu besede ne more biti govora, razen o moralnem vplivu. »Altкотmany« pozivlja ogrske delegate, da proti takemu konkordatu protestirajo.

200 ALBANCEV KRIŽANIH.

Dunaj. Korespondenčni urad javlja iz Drača: V Homovi južnovzhodno od Petelenija so Epiroti zajeli 200 mohamedanskih Albancev. Epiroti so vseh 200 Albancev peljali v pravoslavno cerkev v bližnjo vas Kodra in ondi vseh 200 Mohamedancev žive križali, nato pa cerkev zažgali. Ko so dva dni potem Kodro zasedli albanski orožniki, so našli ožgana trupla Albancev.

BOJI MED EPIRCI IN ALBANC.

Valona. Med vstajskimi Epirci in Albanci divja boj pri Erseku, južno od Tepeleni. Vsak dan prihaja več albanških prostovoljcev.

Rim. Iz Drača javljajo, da se Epiroti in Albanci bijejo pri Ariro Castro. Na obeh straneh je mnogo mrtvih in ranjenih.

KRITIČNI DOGODKI V RUSIJI.

Peterburg. Socialno - demokratskega poslanca Čenkelijsa, ki je duma včeraj iz seje izključila in se ni hotel oddaljiti, je iztiralo vojaštvo, ki je v dumo vdrlo. Proti poslancu se je uvedlo kazensko postopanje. Poslanci so vsled tega zelo razburjeni in proti vladi odločen boj.

MED MEHIKO IN ZDRUŽENIMI DRŽAVAMI.

Washington. Ameriški posredovalci med Mehiko in Združenimi državami se zbero 8. t. m. pri Niagarskih slapovih pri Canadi.

TURKI POZDRAVLJAJO RUSKEGA CARA.

Peterburg. Turška vlada je sklenila, da pošlje deputacijo, na čelu ji veliki vezir ali Enver paša, v Livadijo pozdravit ruskega cara.

ARTILJERIJSKI NADPOROČNIK USTRELIL SVOJEGA BRATA POLKOVNEGA ZDRAVNIKA.

Ljubno. Tu se je danes ponoči dogodila strašna drama. V stanovanje polkovnega zdravnika dr. Feliksa pl. Menza je prišel ob 1. uri ponoči njegov brat artiljerijski nadporočnik Artur baron Menz. Ko ga je brat zdravnik, ko je prišel odpret, vprašal: »Odkod pa ti tako pozno prihajaš,« je Artur Menz potegnil revolver in ustrelil brata skozi srce. Zdravnik je bil takoj mrtev. Nadporočnik se je ponoči pripeljal iz artiljerijske strelne šole v Hajmaskeru v Ljubno ter šel takoj v stanovanje svojega brata. Po dogodku je nadporočnik šel v vojašnico, kjer je rekel: »Ravno kar sem svojega brata ustrelil, oddal revolver in se mirno dal aretirati. Kaj je vzrok strašni drami, se ne ve. Nadporočnik noče dati nobenega pojasnila. Skoro gotovo se mu je hipoma zmešalo.

NOVA ZIMA.

Inomost. Zadnje dni je temperatura zelo padla. Po gorah je zapadel nov sneg.

MEZDNO GIBANJE SLIKARJEV IN PLESKARJEV.

Gradec. Slikarski in pleskarski pomočniki so gospodarjem predložili nove pogoje. Dosedanja pogodba poteče s 1. junijem.

POŽAR NA PARNIKU.

Trst. Na parniku »Trieste«, last paroplovne družbe »Dalmatia«, je izbruhnil požar, ki je segel tudi do ene kabine. Po dveurnem gašenju so ogenj pogasili.

SMRTNA KOSA.

Ika. Tu je umrl P. Jožef Kunert, profesor na škotski gimnaziji na Dunaju.

DVA VLAKA TRČILA.

Brno. Pri postaji Sokolnic sta trčila dva tovorna vlaka. Materialna škoda je velika. Težko je ranjen neki Schwarz iz Prage in neka gospa, pet oseb je lahko ranjenih.

POTOPLJENI ANGLEŠKI PARNIK COLUMBIA.

New York. 13. ponesrečencev, ki so se potopili z angleškim parnikom »Co-

lumbia« so danes potegnili iz valov, 17 trupel še plava po morju.

Naročajte „Slovenca“!

Razne stvari.

Socialni demokrati kot podjetniki. V Hamburgu obstoji tiskarna, ki je last socialno - demokratske »založbene družbe nemških konsumnih društev«. V tej tiskarni so nastale difference, ker so bili odpuščeni pomočniki, ki niso hoteli pristopiti k podporni blagajni. Z ozirom na ta dogodek je šel socialno - demokratski vodja tiskarne k zvezi podjetnikov in na nekem njenem zborovanju opisoval konflikt ter tožil o pomanjkljivosti tarifnega delovnega izkaza. Z ozirom na njegova izvajanja je zveza podjetnikov sprejela nekaj predlogov, ki so bili naperjeni proti socialnodemokratski tiskarski zvezi. S tem pa socialnodemokratska tiskarna še ni bila zadovoljna. Pristopila je tudi sama k zvezi podjetnikov in plačala prispevke v bojni fond principalov proti pomočnikom. Socialno - demokratska družba si je na ta način zagotovila solidarnost ostalih podjetnikov, da bi mogla tem brezobzirnejše nastopiti proti socialno - demokratskemu delavstvu v mezdnihih gibanjih in stavkah. Taka je torej socialno - demokratska teorija in praksa.

Propadanje anglikanske državne cerkve. Oficialno letno izvestje »Church of England« za leto 1914. nudi zanimiv vpogled v razpad verskega življenja v anglikanski državni cerkvi. Tako na primer je znašalo število krstov otrok v letu 1912-1913 559.926, to je za 13.814 manj kot leta 1911-1912, ko so istotako biležili nazadovanje krstov za 16.000. Število krstov starejših oseb je znašalo 15.629, za 329 manj kot v prejšnjem letu. Velikonočnih obhajancev je bilo 2.328.707, za 100.226 manj kot v prejšnjem letu. Nazadovanje števila obhajancev se opazi v vseh škofijah. Najvišje je bilo v škofiji Manchester, kjer je nazadovalo za 9743. V Londonu znaša to nazadovanje 3948. Število nedeljskih učencev se je znižalo za 17.252, število moških udeležencev je pri razlaganju svetega pisma za 11.526, ženskih za 1430. Število konfirmandov je naraslo za 4533, medtem ko je v prejšnjem letu nazadovalo za 25.000.

Koliko je zapustil kardinal Kopp? Tuji in za njimi naši domači liberalni listi so nedavno prinesli vest, da je pokojni kardinal Kopp zapustil 7 milijonov premoženja, ter so to seveda tudi primerno zabelili. Z ozirom na te vesti je sedaj izvršitelj Koppove oporoke, tajni sodni svetnik dr. Porsch, v javnosti podal izjavo, da kardinal ni zapustil niti en milijon prihrankov. Že v življenju je kardinal dr. Porsch večkrat poudarjal, da ne bo mnogo denarja zapustil, ker smatra za dolžnost, da svoje dohodke uporablja za splošne koristi. Kardinal je v resnici izdajal velike vsote v kulturne in dobrotne svrhe, in sicer ne samo za katoliške. Bil je pravi oče revežev. Svoji rodbini je le malo zapustil, večina gre za splošne dobre namene.

Inserati na grobnih spomenikih. V Ameriki priporočajo trgovci sedaj že celo na grobnih spomenikih svoje blago. Neki častnik je našel na pokopališču v nekem mestu države Ohio na grobnem spomeniku sledeči napis: »Pod tem kamnom počiva Ana Hawkins, ki je umrla vsled tuge, ker je izgubila svojo lepoto. To bi se ji ne zgodilo, ako bi se umivala z milom tvrde H. S. Cartes & Sin, ki se dobi v vseh boljših lekarnah.« Nek drug napis pa se je glasil: »Tukaj počiva Edvard Mac Kraner. Umrli je nenadoma, ker si je nameril na čelo cev Parsimmonovega revolverja, ki ga uporabljajo vsi, ki hočejo pred časom zapustiti dolino solz.«

Ostanke diluvialnih živali so našli v Krölpi. Ze desetletja niso v Evropi našli toliko ostankov mamuta in rinocerosa, kolikor so jih zdaj zasledili. Ostanke bo pregledal tajni svetnik Zimmermann iz Berolina.

O »Belem volku« poroča dopisnik »Köl. Volkszeitung« iz Šantunga 3. aprila letos: Varnost na Kitajskem je tačas ogrožena po »Belem volku«, četaškim vodji, ki je zbral krog sebe nekaj deset-tisočev izvežbanih vojakov in najprej oplenil in požgal mesta in vasi Honanu. Nato so pritisnile nanj vladne čete, toda čeprav so odposlali nadenj 100.000 vojakov, ki naj bi ga bili obkolili — je vendar ušel in poslal Juansikaju brzojavko, v kateri mu je naznanil, da gre v Tsinanfu Šensi, da bo mesto zavzel in se ondi nastanil. Denarja in vojakov »Belemu volku« ne zmanjka, ker je javna tajnost, da stoji za njim revolucionarna stranka. Njegovi četam se vsak dan pridružujejo novi roparji, lopovi in ubegli vojniki. Vsa ta pisana drhal je tuicem sovražna ter je bilo

umorjenih že več misijonarjev ter požganih in oplenjenih več evropskih trgovinskih postaj. Že triletno leta šarijo ti roparji po raznih pokrajinah, pustošijo vasi in mesta in na nezasišani način stiskajo ljudstvo, na poklicanih mestih pa si men- da še sedaj niso na jasnem, kaj in kako bi. Nedavno se je »Belemu volku« pridružil glasoviti revolucionar Huanhsin. Tako po- množene roparske čete nastopajo pod vodstvom različnih voditeljev na vse strani; povsod imajo svoje ogleduhe, celo v Pekingu; kakor se je dognalo, so bili razni atentatorji, ki so jih ondi zasačili, vsi v službi »Belega volka«. Kdo vé, kaj bo še iz vsega tega? Čudno, da se v Evropi še vedno tako optimistično sodi o kitajski republiki in da evropske oblasti odpokli- cujejo svoje varnostne čete. Nam, ki tukaj živimo, se zdi današnji položaj mnogo bolj kritičen, nego za časa prve in druge revo- lucije; kajti danes so roparske čete na vrhu in se vse zdi, da so merodajni krogi izgubili oblast nad njimi. Med ljudstvom se vsak rop pripisuje »Belemu volku«; to sicer ni upravičeno, res je pa, da roparske in vojaške čete preje nikdar niso nasto- pale tako organizirane, tako številne in zlasti tako očitne, kakor zdaj. Nedavno je 50 vojakov ali roparjev pri belem dnevu napadlo transport srebra, to je osem veli- kih voz, ki so jih vlekli voli in na katerih je bilo 30.000 taelov srebra. Vojaška stra- ža ni nič izdala. Roparji so vzeli srebro in ga odpeljali po morju. Istotako izginejo ob belem dnevu celi transporti municije. V mestih z razvito trgovino so ljudje v ne- prestanem strahu pred roparji. V državni upravi pa vlada največja zmeda, ker se je vse preuredilo in mnogi uradniki ne po- znajo ne svojega delokroga, ne svojih pravic.

Poneverjenje pri sodišču. Pri okrajnem sodišču Matsee na Solno- graškem so zasledili, da je zmanjkalo 4500 K denarja in za 14.000 K vred- nostnih papirjev. Nekoliko prej je iz- ginil kanclist Albert Krach.

Žalostna usoda ubogega dekleta. Iz Tirnova na Ogrskem poročajo o žalostni usodi neke deklice, ki je bila znana po vsem mestu zaradi svoje nesebičnosti. Gabrijela Molnar, kakor se piše, je iz- gubila v zgodnji mladosti svoje stariše in jo je iz dobrosrčnosti vzgojila neka rodbina. Kó pa je umrla žena, ki jo je vzgojila, je ostala pri njenem možu, ki je imel neko neozdravljivo bolezen in ki je potreboval skrbne postrežbe. Dekle je streglo z vso požrtvovalnostjo svoje- mu redniku, ki je vedno govoril, da bo zapustil svojih par prihranjenih kraj- carjev v dobrodelne namene. Nedavno pa je zasnužil dekle nek mlad pošten mož, a ona ga je odbila, ker je bil ubog in sama tudi ni hotela zapustiti bolni- ka. Pred nekaj dnevi pa je umrl rednik in notar je obvestil dekle, da se je v svoji oporoki spomnil tudi nje. Dekle se je temu čudilo, ker je vedno mislila, da ne bo dohila ničesar. Ko pa ji je notar povedal, da podeduje 130.000 K, mu sprva ni hotela verjeti, potem pa se je začela jokati in smejeti ter se je tako razburila, da so jo morali prepeljati v bolnišnico, kjer so zdravniki spoznali, da se ji je od prevelikega veselja omra- čil um. Tako ji je plačilo za njeno ne- sebičnost postalo usodno.

Štirje obsojenci usmrčeni na elek- tričnem stolu. Svoječasno je povzročil veliko senzacijo v New Yorku in osta- lem svetu umor hazardnega igralca Hermana Rosenthala, v katerega je bil zapleten tudi newyorški policijski po- ročnik Becker, ki je še vedno v zaporu. Newyorško sodišče je obsodilo zaradi tega umora na smrt štiri obtožence, in sicer: Harryja Horowitz, Louisa Rosen- berg, Franka Cirofici in Franka Sei- denschner, ki so bili znani pod imeni »Gyp the Blood, Whitey Lewis, Lefty Louie in Dago Frank«. Vsi štirje so pla- čali dne 13. aprila zjutraj svoj zločin s smrtjo na električnem stolu v ječi na otoku Sing Sing. Frank Cirofici, po- znan kot »Dago Frank«, je bil prvi, ki je sedel na električni stol. Bil je popol- noma obupan, umora Rosenthala ni priznal, in ko je bila dvakrat spušče- na vanj elektrika, je bil proglašen mrt- vim. Seidenschner, znan med lopovi kot »Whitey Lewis«, je bil drugi, ki je bil usmrčen na električnem stolu. Le- wis je umrl z zatrdilom na ustnicah, da je nedolžen. Tudi v njega je bil spu- ščen električni tok dvakrat, preden je nastopila smrt. Harry Horowitz, »Gyp the Blood«, je bil tretji. Pripeljan je bil v življenjem zločin, katerega je bil ob- dolžen. Umrl je z molitvijo na ustnicah, a umora ni priznal. Proglašen je bil mrtvim par minut po 6. uri zjutraj. Louis Rosenberg, poznan kot »Lefty Louie«, je bil na električnem stolu zad- nji. Skozi njega so spustili električni tok trikrat, preden je bil mrtev. Tudi on ni priznal ničesar pred smrtjo. V 40 minutah je bil izvršen postavni umor nad štirimi mladenci, ki niso priznali svoje krivde.

Spor med budimpeštansko občino in vojaško oblastjo. Zborni poveljnik general kavalerije pl. Tersztyanszky je prepovedal občinstvu stopiti na tako- zvani generalni travnik pri Budi, po katerem vodi pot, do katere ima glavno mesto servitutno pravico, vsled česar je mesto tožilo in je sodišče razsodilo, da se mora občinstvu prehod takoj zopet dovoliti. Tersztyanszky se je pa uprl tej razsodbi in ni odpoklical straže, ki straži prehod čez travnik.

Visoka redka starost. Policiji v Moskvi se je predstavil neki Noškin, star 132 let, ki hoče obiskati svojo 82 let staro hčer. Noškin se je še udeležil voj- ske l. 1812. Tudi Noškinova žena še živi in je stara 123 let.

Potopljen parnik. Ob tuniškem mor- skem obrežju se je pri Timi potopil mal parnik. Utonilo je 60 mož, dva so rešili.

Zeppelin v San Franciscu. Grof Zeppelin je javil aeronautski pisarni panamske razstave, da pride jeseni z enim svojih zrakoplovov v Ameriko in ž njim ob razstavi v San Franciscu po- leti v zrak.

Samoumor v šoli. 17 letni Alojzij Hajek, učenec češke trgovske šole v Pragi, se je v šoli med odmorom ustrelil. Vzrok ni znan, ker je bil Hajek do- ber učenec, ki so ga profesorji in so- učenci radi imeli.

Mesto Skala gori. 300 hiš je 5. t. m. gorelo v mestu Skala, gubernija Kjelej. Zgorelo je veliko ljudi.

Obetajo se dobri časi onim cenje- nim čitateljem, ki k žrebanjem dne 14. in 15. majnika naroče izborno skupino 5 srečk z glavnimi dobitki 715.000 K, oziroma frankov in lir na 62 mesečnih obrokov po K 5-25 ali manjšo skupino 3 srečk z glavnimi dobitki 335.000 K, oziroma frankov in lir na 62 mesečnih obrokov po K 3-25, kajti že en sam glavni dobiček jim odzame skrb za bodočnost, dočim se jim v srečnem slučaju zamorejo pripetiti tudi še na- daljni glavni dobitki. — Pojasnila daje in naročila sprejema za »Slovensko Stražo« Valentin Urbančič, Ljubljana 1.

Kurzne cene

dne 5. maja 1914.

	K	h
Državne rente.		
4% konv. dav. pr. kron. renta (maj—nov.)	82	45
4% konv. dav. pr. kron. renta (jan.—jul.)	82	45
4-2% avstr. velj. papir. renta (febr.—avg.)	85	70
4-2% avstr. velj. srebr. renta (april—okt.)	85	90
4% avstr. zlata renta, davk. prosta . . .	101	75
4% avstr. kron. renta (marec—sept.)	82	30
4% av. kron. renta iz l. 1912 (junij—dec.)	82	45
4% ogr. renta v zlatu	97	95
4% ogr. renta v kronah iz l. 1910. . . .	80	90
4 1/2% ogr. renta v kronah iz l. 1913. . .	89	85
Druge javne zadolžnice.		
4% kranjsko deželno posojilo iz l. 1888.	—	—
4 1/2% kranjsko dežel. melior. pos. iz l. 1911.	95	—
4 1/2% kranjske deželne banke	95	—
4% bosansko deželno posojilo	81	40
4% obveznice Rudolf. železnice	85	15
4% obveznice železn. Ljubljana-Kamnik	92	75
4% obveznice dolenj. železnice	82	—
Srečke.		
4% drž. srečke iz l. 1860. po 500 gld. a. v.	1628	—
4% drž. srečke iz l. 1860. po 100 gld. a. v.	432	—
Državne srečke iz l. 1864. po 100 g. d. a. v.	670	—
Državne srečke iz l. 1864. po 50 gld. a. v.	350	—
5% don. uravn. pos. iz l. 1870. po 100 gld.	271	50
3% avstr. zemlj. kredit. srečke I. izd.	277	75
3% avstr. zemlj. kredit. srečke II. izd.	—	—
Bazilika budimp. iz l. 1880. po 5 gld.	25	25
Ljubljanske srečke po 20 gld.	58	50
Rudeči križ avstr. iz l. 1882. po 10 gld.	52	25
Rudeči križ ogr. iz l. 1882. po 5 gld. . .	29	75
Rudeči križ ital. iz l. 1885. po 25 lir . .	46	—
Josziv-srečke iz l. 1888.	17	—
Turške srečke	231	75
Srbske drž. tob. srečke iz l. 1888.	29	—
Akcije.		
Avstr. kreditni zavod	610	25
Avstro-ogrška banka	1952	—
Angio-avstrijska banka	332	25
Dunajsko bančno društvo	513	—
Jadranska banka	418	—
Ljubljanska kreditna banka	402	—
Union banka	580	50
Živnostenska banka	269	—
Avstrijski Lloyd	596	—
Državna železnica	699	50
Južna železnica	97	60
Alpine	814	—
Skoda	746	40
Valute.		
20 frankov	19	13
20 mark	23	51
Sterling	24	01
Rubelj	252	—

Vsa tozadevna po asnila se čobe tudi v podružnici c. kr. pr.v. avs r. kred t. zavoda v Ljubljani.

Radi preselitve prodam dobro ohranjen kratek
glasovir

Radeckoga cesta 2./1.

1549

Pristopaite k „Jugoslovanski Sirokovni Zvezi“!

Tržne cene.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 6. maja 1914.

Pšenica za maj 1914	13-27
Pšenica za oktober 1914	12-09
Rž za oktober	9-78
Oves za oktober	8-27
Koruza za maj 1914	7-24
Koruza za julij 1914	7-38

Odda se v najem radi preselitve stara dobro upeljana

špecerijska trgovina

Naslov pove upravnistvo „Slovenca“ pod št. 1524. (Znamka za odgovor.)

Pivovarna v Lescah 186e

zastopnike in potnike

za Kranjsko, Koroško in Primorsko.

1516

V četrtek, dne 7. t. m. ob 9. uri do- poldne se boče v hiši na Kongresnem trgu št. 6 na javni dražbi prodajala

sobna oprava

in pa oljnate slike.

1540

Stanovanje

obstoječe iz petih sob s pritliklino se odda s prvim avgustom v hiši št. 6 na Resljevi cesti. Poprašati je Resljeva cesta št. 30 v pritliklju.

1538

RISAR

ki je z uspehom absolviraj državno obrtno šolo za stavbo in pobišiveno mizarstvo, s prakso tudi v obrtu, želi službe. Plača ni ravno pogoj. Blago- hotne ponudbe ali naslov na upravo tega lista pod »Dobra izpričevala št. 1539«.

Zahvala.

Za premnoge izraze sočutja, izkazanega nam o boleznin in smrti našega iskrenoljubljenega, najboljšega in nepozabnega soproga, očeta, starega očeta, brata itd., gospoda

Ivana Medena

dalje za darovane prekrasne vence in za častno udeležbo pri pogrebu nepozabnega rajnega izrekamo tem potom vsem so- rodnikom, prijateljem in znancem svojo najsrčnejšo zahvalo.

Posebno toplo se zahvaljujemo slavnemu pevskemu društvu „Slavec“ za ganljive žalostinke in njega predsedniku gospodu I. Dražilu za v srce segajoč govor ob odprtem grobu.

Bog plačaj vsem!

Ljubljana, dne 6. maja 1914.

Zalujoči ostali.

1545

Podjetje zvezdnih tkanin, „Hermes“
v Ljubljani s. Šelenburgova ulica 5, I. nadstrop.

predaja vsake raznega obla-
srede in sobate **ostanke** čilnega blaga
za skore po-
lovične cene. Ostanke pošiljamo v kraje, kjer nimamo
z trgevcu zveze tudi po pošti. 1542 **Zahtevajte cenik!**

Išče se zanesljiva blagajničarka obenem spretna prodajalka špecerijske stroke, po- polnoma izveščana, z večletno prakso. Osebo, ki so vešče italijanščine, imajo prednost. Ponudbe je uasloviti na veletrgovino Franc Dolenz, Kranj.

Radi družinskih razmer prodam

1547

žago in mlin cirkularno žago
in bencin-motor

Vse v najboljšem stanju, ker je le malo za 12 konjskih sil
rabljeno. **Franjo Lenarčič, Novavas pri Rakeku.**

Hotel „Lloyd“
z restauracijo in najlepšim vrtnom
priporoča p. n. slavnemu občinstvu
Karol Tausas, hotelir, Sv. Petra cesta šteč. 7.
Sprejemajo se tudi vedno ukaželjne gospice za pouk v kuhi.

1548

Vzorniki prvega svetega obhajila. Zbral in uredil Anton Kržič. Založila Katoliška Bukvarna v Ljubljani. — Ta zbirka bo olajšala delo katehetu pri pouku prvoobhajancev. Namen bi pa še ne bil dosežen, ako bi gg. kateheti le zase poskrbeli po eno knjigo, marveč tudi otroci naj bi jo dobili v roko. Knjižica je vredna, da se ji odloči odlično mesto v družinski knjižnici.

Cena lepo ilustrirane in prav lično opremljene knjige je nizka, stane samo 1 K, eleg. vezana pa 1 K 60 vin.

Dolžan, Knjiga uradnih vlog. Cena 3 K, vez. 4 K, po pošti 20 vin. več. Prinaša največjo izbiro sodnih vlog za vse prilike. Knjiga navaja poleg vlog v izvenspornem sodnem postopanju (varuštvo, skrbstvo itd.) tudi obrazce vseh navadnih civilnih tožb, ki spadajo v področje okrajnih sodišč. Obrazložene so tudi kazenske vloge in silno stroga določila glede poslednje volje (oporoke), katero pojasnjujejo mnogi vzorci. Knjigo, ki bo vsakemu, ki ima opravila z javnimi oblastmi, dobrodošla, se dobi v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Robida - Koch, Ljubljana. Kažipot za glavno mesto Kranjske s petbarvnim načrtom. Cena 1 K 20 vin. — Isto v nemškem jeziku 1 K 20 vin.

Načrt Ljubljane. 1: 10.000. V dveh barvah 30 vin., v petih barvah 50 vin., napet na platno in zložitljiv v žepno obliko 1 K 80 vin., s palicami na platno 2 K. To je edini načrt našega stolnega mesta, ki bo radi svoje natančnosti tujcu, kakor domačinu, ki ne pozna mesta, izbornu služil in ga orijentiral.

Naša zdravila in njih uporaba v domačem zdravilstvu. Cena 1 K 20 h, vez. 1 K 80 h. — Cesto pomagajo tudi v resnih slučajih navadna preiskušena domača zdravila, katera so uporabljali naši dеди. V tej knjigi so navedena domača zdravila z jasnim poukom, kako so uporabljati in proti katerim boleznim pomagajo. Ker v nujnih slučajih časih ni mogoče hitro poiskati zdravniške pomoči, medtem so domača sredstva povsod pri roki, je knjiga koristna in potrebna. To knjigo pojasnjuje ravno kar izšla nazorna knjižica:

»Zelišča v podobah«. Cena 60 vin. Ta knjižica predločuje domača zdravila na zelišča v naravnih barvah. Označeno je tudi, katere rastline skrivajo v sebi poleg zdravilne moči tudi strup in katere so nestrupene. Kdor bo s to knjižico v roki iskal zdravilnih zelišč, katerih ne pozna, jih bo brez težave spoznal in našel.

Proda se

1827

1 lep merjasec, 7 mesecev star, več mlajših psov, 1—2 osla in račja jajca za valenje. — Natančnejše poizvedbe daje »DRENIKOV VRH«.

Mirna stranica išče

zračno stanovanje

obstoječe iz 2 sob, kabineta ali 3 malimi sobami s pritliklami za avgustov terain. — Ponudbe na upravo lista pod št. 1482.

Krasno posestvo je na prodaj!

Močno zidana hiša, 2 sobi, 2 kuhinji, velika klet, veliko dvorišče s sadnim drevjem, velika močno zidana delavnica, velik vrt, velika njiva, oddaljeno 5 minut od mesta Brežice. Cesta na kolodvor. Več pove **Fran Pipan, sodar, Sv. Lenart, pošta Brežice.**

Zmaga na celi črti!

WAFFENRAD

najboljše kolo v monarhiji
si pridobiva stalno nove privrčence.

KOSMOS KOL

dobro, ceno ljudsko kolo
povsod radi kupujejo. — Ceniki zastoj in franko pri zastopnikih na Kranjskem:

Ljubljana: J. JAX & sin
Kostanjevica: ALOJZIJ GATSCHE
Novo mesto: FRANC KENDA
Bled: IVAN RUS
Kočevje: FRANC TSCHINKEL

Osterr. Waffenfabriks-Gesellschaft, Steyr.

Krepak in zdrav deček s primerno šolsko naobrazbo se sprejme takoj za

vajenca
pri tvrdki A. Sušnik Ljubljana, Zaloška cesta.
trgovina s specerijo in železnino. 1284

Krapinske Toplice

Nogavice in druge pletenine, dalje perilo, ovratnike in v to stroko
dajoče blago dobite najceneje v
specialni trgovini

A. & E. Škaberne
Velika izbira: Mestni trg 10 Solidna postrežba

Za malo denarja kupite Vašemu dečku
lično obleko

„Pri Škofu“
Ljubljana, Pred Škofijo št. 3.
Cenik na zahtevo brezplačno. 1152

Pozor!

Najtrpežnejše kritje sedanjosti je in ostane

Pozor!

zaliloški škrič

preizkušen že nad 60 let. Jdor hoče imeti dobro
in trpežno streho, naj se obrne na turako Urban
Weber nasl., Zalilog, pošta Železniki. 1179

Zahtevajte vzorce!

Zahtevajte vzorce!

Pozor stavbeniki!

Izgotovljene štedilnike

Pozor občinstvo!

solidno, domače delo prodaja po jako nizkih cenah

Rudolf Geyer, Ljubljana

ključavničarski mojster, Cesta na Rudolfovo železnico 10.

Priporoča tudi vsa v stroko spadajoča dela, vrtno, stopniščne in balkonske
ograje, rastlinjake itd. ter vsa popravila. 1133

Največja izbira švicarske vezenine!

Dobro platno in tkanino

za perilo, posteljne garniture,
nevestine opreme, zanesljivo
dobre kvalitete se kupi pri:

A. Šarc-u

lastnica Jadviga Šarc,

Ljubljana. Selenburgova ulica 5. Ljubljana.

Kompletne nevestine opreme od K 380.— dalje.

Za vkuhanje sadja in povrtnin

so priznane najboljše in
najeenejše steklenice **REFORM** tvrdke dr. med. Bareš
in mag. ph. K. Till.

Ceniki se dobijo na zahtevo poštne prosto pri glavni zalogi
za jugoslovanske dežele: 1449

Lovro Petovar, Ivanjkovec, Štajersko.

Med

zlatorumen trčan, za-
jamčeno čist v deži-
cah s 4 1/2 kg vsebine
razpošilja po K 8-50.
Čebelarica 3944
Ilirska Bistrica.

zdravilo
proti
revmatizem
ischias

(Hrvatsko)
Poiasnita in
prospekte
daje direk-
cija zastoj.

Hiša na prodaj!!!

V Solkanu pri Gorici na glavnem trgu in
najlepi legi je na prodaj hiša z velikim številom
sob in gospodarskih prostorov pokojnega Antona
Mozetiča z renomirano gostilno, prostornim vrtom
in vinogradom zraven. Kdor želi to prilžnost v
svojo srečo porabiti, naj se blagovoli oglašiti pri
posestniku Ivanu Oblokarju v Solkanu. 1245

Najfinejše, zajamčeno
naravno, iz pasterizi-
rane smetane izdelano **ČAJNO MASLO**

pristni, čisti
planinsko sve-
tlini **NEED**

SIR
Emendolski,
Groyski,
Tilstski,
Edamski,
Roquefort,
Trapisten,
Gorgonsola.

Nadalje skuto, jajca, kuhano maslo in maslo za ku-
hanje, pošilja vsak čas po na nižjih dnevnih cenah
in poljubnih množinah zveza kranjskih mlekarov
»Mlekarska zveza« v Ljubljani, Kranjsko. 3742

Na izbiro pošilja tudi na deželo krasno
BLUZE krila, kostume, domače ob-
lake, moderci, perilo in
vsako modno blago.

Zelo solidna
tvrdka **M. Kristofič-Bučar**
Ljubljana, Stari trg št. 9. — Lastna hiša.
Neprekosljava v 3750
otroških oblekah in krstni opravi.

Kantina Corazza
Levade (Istra) 601

VINO

belo, črno in šiljer lastnega pridelka se pošilja
po jako ugodni ceni. Za pristnost se jamči.

V Gorici se prodaja nova enonadstropna

hiša

blizu drž. kolodvora, obsegajoča: 2 stanovanji po
2 sobi in 1 kuhinjo, v pritličju je prostor za pro-
dajalno ali delavnico, v podstrešju je napravljeno
stanovanje s 4 sobami in kuhinjo, je prostorna
klet, velik vrt, dvorišče, drvarnica in pralnica. Ve-
lika ugodnost za kupca, ker ostane lahko polovica
kupnine vknjižene pri hipotekni banki le po 4 1/2%.
Naslov pove uprava pod št. 1321. (Znamka.)

Tovarniška zaloga za alpske dežele
v Ljubljani. Pisarna Albert Pečevnik.

Lahko deo in nepri-
čakovani blesk z
Erdal
kremo za čevlje.

Stavbeno podjetje: Parketna tovarna: Strojno mizarstvo: Tesarstvo: Parna žaga:

Prevzamam javne in zasebne stavbe, železnobetonske mostove, stropne itd. — Popravila izvršujem po najnižjih cenah. — Izdelujem načrte in dajem strokovna navodila.

Velika zaloga hrastovih in bukovih desic, katere dobavim z ali brez polaganja; prevzamam tudi popravila in polagam desice na stara, že obstoječa tla.

Izdelujem vsa, stavbeno mizarstvo tičoč se dela, pohištveno le proti naročilu. Izvršujem tudi vsakovrstna popravila, točno povoljno in po nizkih cenah.

Prevzamam vsa v to stroko spadajoča dela, kakor napravo strešnih stolov, stropov, verand, barak, odrov itd. — Popravila izvršujem točno in solidno.

Kupujem hrastov, bukov in smrekov les in žagam hlode tudi proti plačilu. — Po železnici poslan les se dostavi na žago po lastnem industrijskem tiru z drž. kolodvora.

Ustanovljeno 1900.

V. SCAGNETTI, Ljubljana.

Tehnična pisarna: za skladiščem državnega kolodvora.

Telefon 299.

Pristno brnsko blago

za pomladansko in poletno sezono 1914.

Kupon 3'10 metr. dolg, za kompletne moške obleke (suknja, hlače, telovnik) zadostno, stane le

1 kupon 7 kron
1 kupon 10 kron
1 kupon 15 kron
1 kupon 17 kron
1 kupon 20 kron

Kupon za črno salonsko obleko K 20'—, kakor tudi blago za povračila, turistovske obleke, svileni kamgarn in blago za damске obleke, pošilja po tovarniški ceni kot feelna in solikna, dobroznana

zaloga tovarniškega sukna
Siegel-Imhof Brno, Morava.

Vzorci zastoj in franko.

Vsled direktnega naročila blaga pri tvrdki Siegel-Imhof iz tovarne imajo zasebniki mnogo prednosti. Vsled velikega blagovnega prometa vedno največja izbira povsem svežega blaga. Stalne, najnižje cene. Tudi najmanjša naročila se izvrševajo najskrbneje, natančno po vzorcu.

1148

Modne

1914 Cefire in ripse 1914

z elegantnimi svilenimi efekti, atlas, batiste, lanon, in bombaž, konafase, rjuhe, platno, damaste, žepne robce, brisače, modrotisk, inlete, kotenine, blago za dame in gospode, blago za modroce in druge tkanine razpošilja slovita krščanska tvrdka

Jaroslav Marek, ročna tkalnica št. 45, v Bistrem pri Novem mestu ob Met., Češko.
Vzorci se pošiljajo zastoj in poštne prosto. Odstankov se vzorci ne pošiljajo. — 18 m. ostankov cefirja, prve vrste, močn. za srajce in bluze, razdeli, po 3 metre za 10 K nefranko, ali 36 metrov za 20 K franko. — 40 m ostankov cefirja, kanafasa, delena itd. lepo sortirano, prve vrste za 20 K, najfin. vrste za 25 K franko po povzetju.

To morate brati! Najbolji dokaz moje solidne tvrdke: Naročeno blago prejela, hvala za uslugo. Ob priliki bom zopet naročila, ker vidim, da dobro postrežete. Spoštovanjem Franica Kuap, nadučteljeva soproga, Vrabče. — V letu 1914 nad 500 takih priznanj od Slovencev! Dopisuje se slovensko.

CYCLES
KINTA
K.C.L.

so splošno priljubljeni
ker so nedosežni v teku
in trpežnosti.

Blagovolite si jih
ogledati ali zahtevajte cenik.

Karel Čamernik & Ko.

špeciálna trgovina s kolesi, avtomobili,
motorji in posameznimi deli.

Mehanična delavnica in garaža

Ljubljana

Dunajska cesta št. 9-12.

Žalni klobuki.

Modni salon

Popravila.

Stuchly-Maschke

Ljubljana, Židovska ulica šte. 3.

Friderova ceni, damam tu in na deželi svojo bogato zalogo vseh vrst damskih in otroških klobukov po znano nizkih cenah. Cene brez konkurence.

Pri nakupu različnega manufakturnega blaga, se blagovolite obrniti na tvrdko

A. & E. Skabernè,

Mestni trg 10.

Na debelo in drobno!

obstoji od leta 1883.

redno nizke cene!

TOVARNA ZAMAŠKOV
JELACIN & KO LJUBLJANA

NAJSOLIDNEJŠA IN NAJCENEJŠA POSTREŽBA!
ELEKTRIČNI OBRAT. DIREKTNI UVOZ PROBKOVINE
IZ ŠPANIJE IN PORTUGALSKE. ZAHTEVAJTE VZORCE!

1355

Kneza Auersperga
radioaktivno
kopališče

Toplice na Kranjskem

Postaja dolenske železnice Straža-Toplice. Akratov vrelec 38°C, ki daje nad 30.000 hl radioaktivne vode na dan. Velika kopališča, posebne in močv. rne kopeli. Elektroterapija, masaža, s komfortom opremljene sobe, izvrstne restavracije. — Indikacije: revmatizem, protin, nevralgija (ishias), nevrastenija, histeria, ženske bolezni itd. Prospekte daje kopališko ravnateljstvo. Sezona od 1. maja do 1. oktobra.

1288

Otvoritev nove mesnice.

Zahvala in priporočilo.

Svojim cenjenim odjemalcem in p. n. občinstvu vljudno naznanjam, da bom otvoril dne 4. maja t. l.

NOVO (glavno) mesnico

v Wolfovi ulici šte. 14 (Zetinovicheva hiša).

Obenem naznanjam, da bom opustil svojo podružnico na Tržaški cesti št. 2, pač pa

obdržal podružnico na Jurčičevem trgu šte. 1

ter jo nespremenjeno dalje vodil.

Svojim cenjenim dosedanjim odjemalcem se iskreno zahvaljujem za do sedaj mi izkazano zaupanje ter zagotavljam stare kakor tudi nove odjemalce, da bom postrezal z vedno svežim mesom pitanih volov. O tem se bo slavno občinstvo lahko prepričalo.

Na željo pošiljam svojim odjemalcem meso tudi na dom.

Z velespoštovanjem

1403 3

Fran Lovše,
mesar.

V Ljubljani, dne 25. aprila 1914.

Dr. Kajetan Grandi

v Tueni na Tirolskem, izjavlja, da je svojim bolnikom tinkturo za želodec lekarnarja Piccoli-ja v Ljubljani, Dunajska cesta, večkrat zapisoval pri raznovrstnih boleznih prebavnih organov in vedno z najboljšim uspehom. Steklenica 20 vinarjev.

Naročila sprejema lekarna

G. Piccoli, Ljubljana.

677

V hiši Gradšče šte. 7 se odda za avgustov termin lepo

stanovanje

v II. nadstropju s štirimi sobami, kopalno sobo in pritlikinami ter z uporabo vrta ali brez iste, dalje takoj ali pozneje ena velika soba brez opreme in hlev s šupo event. skladišče.

Pojasnila pri hišnici.

1476

Edina primorska tovarna dvokoles

"Tribuna"

Gorica, Tržaška ul.

26, prej pivovarna Gorjup

Velika eksportna zaloga dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestrionov itd. itd.

1190

F. BATJEL

Gorica, Stolina ulica šte. 2-4.

Prodaja na obroke. Ceniki franco.

Restavracija in kavarna

se odda v večjem industrijskem trgu, kjer so tudi c. kr. uradi, sredi trga tik cerkve z velikim lepim lokalom, kegljiščem, vrtom itd., istotam je tudi za oddati

1498

brivski lokal.

Ponudbe na upravo lista pod Kavarna 1498.

Na prodaj sta dve docela prenovljeni

pritlični hiši

blizu Ljubljane in železnice. Vsaka ima po 3 sobe, klet in vsaka svoj vodovod ter lep vrt s sadjem in za zelenjavo. Lepa lega, kraj miren in zdrav. Vpraša se pri Fr. Jerko, Črnuče, p. Ježica.

1218

Naznanilo prevzetja.

Vljudno naznanjamo, da smo z 20. aprilom t. l. prevzeli občno znano Žumrovo

MIZARSTVO

v Vintgarju.

1452

Izdelujemo stavbno pohištvo in sploh vsa v mizarstvo stroko spadajoča dela po primernih cenah.

Se priporočamo starim in novim naročnikom

nasledniki Žumra.